HORTI MALABARICI

PARS SEXTA,

DE VARII GENERIS

ARBORIBUS

E T

FRUTICIBUS SILIQUOSIS

Latinis, Malabaricis, Arabicis, Brachmanum characteribus nominibusque expressis,

Adjecta Florum, Fructuum, Seminumque nativæ magnitudinis vera delineatione, colorum viriumque accurata descriptione,

A D O R N A T A

Per Nobilissimum ac Generosissimum D. D.

HENRICUM VAN RHEDE TOT DRAAKESTEIN,

Toparcham in Mydrecht, quondam Malabarici Regni Gubernatorem supremi Consessus apud Indos Belgas Senatorem Extraordinarium, nunc vero Equestris Ordinis nomine Illustribus ac Præpotentibus Provinciæ Ultrajectinæ Proceribus adscriptum,

E T

THEODORUM JANSON. AB ALMELOVEEN, M. D.

Notis adauxit, & Commentariis illustravit

J O A N N E S   C O M M E L I N U S.

Mo. Bot. Garden,
1893

A M S T E L Æ D A M I.

Sumptibus Viduæ JOANNIS van SOMEREN, Hæredum JOANNIS van DYCK, HENRICI & Viduæ THEODORI BOOM,

Anno cIↄ Iↄc Lxxxvi.

ILLUSTRISSIMO ac NOBILISSIMO

VIRO

DN. WILHELMO DE NASSAU

LIBERO BARONI DE SULESTEIN, LEERSUM &c. PRÆPOTENTIBUS REIP. TRAJECTINÆ ORDINIBUS EQUESTRIS DIGNITATIS ADSCRIPTO, PRÆFECTO ALÆ, COMITI SALTUUM TRAJECTINI AGRI UT ET AGGERUM LECCÆ SUPERIORIS CURATORI.

NOn miraberis tomum sextum Horti Malabarici Tibi à me offerri. Nam cum me dudum Tibi devinxisset & societas collegii Præpotentium Ordinum hujus Trajectinæ reipublicæ, & interior amicitia, quæ inter nos intercedit, hoc ejus monumentum publice consecrandum existimavi. Veræ enim & non fucatæ benevolentiæ certissimum argumentum duco, non modo præsentes amicos colere, sed & absentes longeque remotos omni studii & officii genere prosequi. Itaque licet nunc ad extremos Indos, ultra solis lunæque vias publicæ rei nomine sim ablegatus, volui tamen istud mei in Te propensissimi animi documentum, & quasi tesseram perpetui mei in Te amoris, Tibi tradi, & simul ad posteritatis memoriam prodi. Nec spero hoc donum Tibi ingratum futurum. Nam licet inter alia reipublicæ præclara munera saltuum publicorum cu-

ra Tibi sit commissa, hortos tamen, oblectamenta virorum illustrium, Tu, qui ad omnem elegantiam es factus, non potes non amare, & peregrinarum ac in Europa nondum visarum arborum pulchritudine oculos pascere. Vale, Vir Illustrissime, & persuasum habe, me Tui memoriam & amorem ubique gentium & locorum circumferre, idque semper, me, quandocunque dabitur facultas, testatum facturum, me esse

Nobilissimo & Illustrissimo
Nomini Tuo

deditissimum & observantissimum.

HENRICUS VAN RHEDE
TOT DRAAKESTEIN.

THEODORUS JANSONIUS
A B
A L M E L O V E E N

L E C T O R I
B E N I V O L O

S.

QUemadmodum majoris molis ædificia ſæpiſſime, antequam abſolvuntur, plures habent architectos, ſic etiam libros, præſertim ſi pluribus conſtant partibus, varios ſuos ſubire videmus ἐργοδιώκτας. Exemplum ſatis evidens atque magnum præbet hortus hicce Malabaricus, qui quot hactenus invenerit directores, ex cujuſque voluminis colligere eſt præfatione, qua quidem nos lubenter ſuperſediſſemus, niſi mos, qui hodie obtinet, id exegiſſet, quem ſequuturi paucis noſtra complectemur. Noſti P. L. ex præfatione Viri Clariſſimi D. *Joannis Munnicks* M. D. *Anatomes* ac *Botanices* in Academia Ultrajectina Profeſſoris, Præceptoris quondam honorandi, ipſum ita obrui curis tam Academicis quam practicis, ut binis voluminibus per ſingulos annos abſolvendis non ſit; propterea typographos hujuſce moræ pertæſos alium cui hoc mandarent negotium ex

voluntate & ſuaſu ejuſdem cl. Viri inveſtigaſſe. Quid multa? adeunt ad me, & obnixe vellem iis auxilio eſſe rogant, quod primum renuo, deinde tamen maximis idem poſcentibus viris in me ſuſcipio, periculum quid in hiſce valeam ſtudiis hoc volumine facturus, in quo ſi quædam à prioribus multum deprehenderis abeuntia, rogo boni conſulas, verbis enim loquendique formulis, non ex recentioribus modo, ſed veteribus Rei Ruſticæ ſcriptoribus, maxime autem Columella, quem à principibus doctrinæ viris, Menagio nempe & Grævio emendatum videre ſperamus & illuſtratum, Plinio, Appuleio aliiſque ex auctoribus excerptis tunc præcipue ſumus uſi, ubi ſignificantius quid foret exprimendum. De ipſa plantarum deſcriptione hoc addimus, quod indies ſit evaſura perfectior ſi quidem in horto Medicorum publico, qui benigna Nobiliſſimi Ampliſſimique Senatus urbis Amſtelædamenſis liberalitate ante biennium conſtitutus eſt, deſcriptiones quæ ex India ſunt allatæ, una cum ipſis plantis, ad maximam ſaltem partem conferri queant, quod multum adjumenti ornamentique huic allaturum eſt operi. Et ut hoc laudabile inſtitutum eo procedat melius, hujuſce horti publici cura non modo viro celeberrimo *D. Joanni Commelino* ſenatori eſt demandata; verum ipſe Ampliſſimus Nobiliſſimuſque *D. Joannes*

Huyde-

Huydecoper, Toparcha in *Maarſſeveen* & *Neerdyk* &c. Eques, quintum hoc tempore conſul, Vir ob innumera cum in communem Patriam & Rempublicam, tum civitatem Amſtelædamenſem merita ſummo honore celebrandus, qui ipſorum quoque Regum *Uſſiæ*, *Jubæ*, *Alexandri Magni*, *Melampi*, *Alcinoi*, Imperatorum *Ælii Adriani*, *Theodoſii*, exemplo ductus, lubentiſſime eam quoque curam pro incredibili in ſtudium Botanicum amore in Se recepit, atque illam tam ſagacem præſtat, ut jure hæſites, utrum mirere prius, incredibilemne Viri ſummi diligentiæ contentionem, an in ſparta illa ornanda multiplicem eruditionem. Sed audire mihi videor quoſdam quæſituros quare & nos hoc anno promiſſis voluminibus non fecerimus ſatis; At illi hoc ſibi reſponſum putent, ne intra anni quidem ſpatium hunc tomum fere fuiſſe abſolvendum, quandoquidem Nobiliſſimus *D. de Rhede* qui iter Indicum repetit triennale, nobis tria tantummodo reliquit volumina ab ipſo recenſita, cetera ad patrios reverſus lares perfecturus. Si vero, quod avertat Deus T. O. M. in itinere Ei quid acciderit humanitus, vocis tamen fidem dante Deo exhibere enitemur.

IN
HORTI MALABARICI

Partem Sextam,

Auſpiciis

VIRI ILLUSTRIS

D. HENRICI VAN RHEDE TOT DRAAKESTEIN, &c.

à V. Cl.

THEODORO JANSONIO AB ALMELOVEEN,

Doctore Medico celeberrimo,

publicatam.

PEndula jam ſileat Babylon pomaria, cedat
Enna ſinu florum verſicolore parens.
Et Tempe taceant, celebres & Tiburis horti,
Et Corcyræi rura beata ſoli.
Nobilis hic RHEDI *manſurum condidit* Hortum
Dextra, cui Tempus nec Jovis arma nocent:
Quo, quod Memnoniis pia Tellus educat arvis,
Europæ fato proſperiore patet.
Adjuvere tamen culturam, Hortum*que rigarunt*
Phœbo docta cohors officioſa ſuo:
Quos inter multa cum ſedulitate notatur
ALMELOVENIADIS *cura benigna mei.*
At vos Auroræ populi, pro munere tanto,
Florea gratanti plectite ſerta manu.
Victrices cingant, RHEDI, *tua tempora palmæ,*
Et grata Eoi Te colat unda maris;
Te vero celebrent radioſa cubilia Phœbi
Inſignem doctas, ALMELOVENE, *comas.*
Dum ſemper florens labor hic per ſecla virebit,
Dum Phœbus ſolitas itque reditque vias.

L. M. P.

HENR. CHR. HENNINIUS.

Tsjétti-Mandáru Lat.

ചെത്തിമന്ദാരം. Mal.

چچطّي مانضارم Arab.

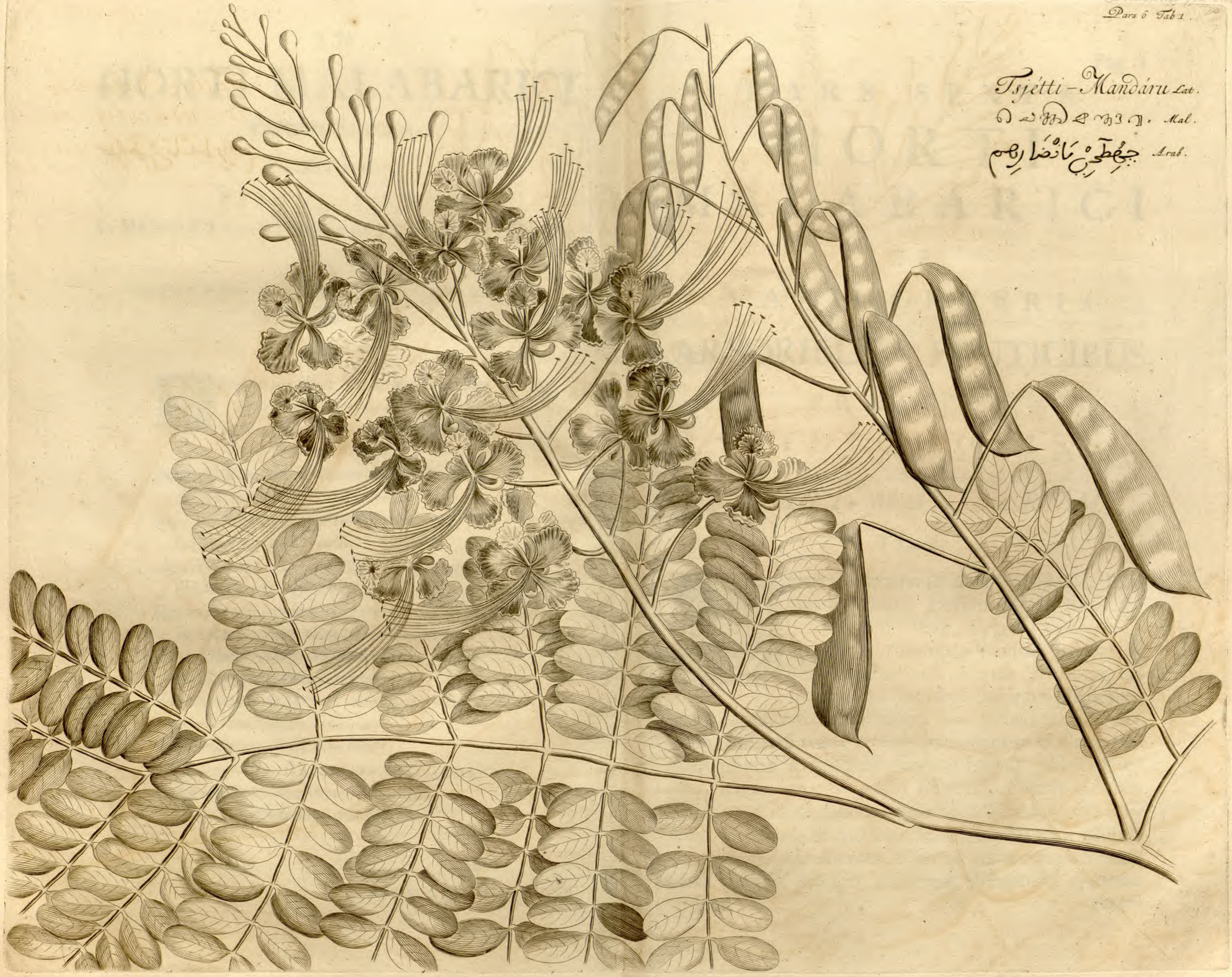

PARS SEXTA HORTI MALABARICI

DE VARII GENERIS ARBORIBUS & FRUTICIBUS PRÆCIPUE SILIQUOSIS.

TSETTI-MANDARUM.

TAB. I.

QUam Malabarenſes *Tsetti-Mandarum*, Bragmanes *Tsiettia*, Luſitani *Foula de Pavan* appellare conſuevere, Belgæ *Paauwen ſtaarten* nominant, arbor duos homines procera, ligno præduro eſt, ramis in orbem diſperſis, cortice albicante intus purpureo, qualis & radicem circumvolvit. *Rami* glabri, virides, cæruleo conſperſi rore, exalbidam habent medullam. *Folia* quæ Coluteæ Scorpioidis effigiem habent, oblonga, tenuia, lenia, venoſa, guſtu ſubacria, ſurculis palmam longis, qui è cubitalibus enaſcuntur, bina oppoſita inſiſtunt. E gemmis ab uno latere folio obtectis, *Flores* viſui ob variegatum abblandientes colorem, in racemorum cacumine petiolis elongis prodeunt decaphylli, quorum exter-

externorum unum concavum & incurvatum, quatuor ſimilia è longo rotunda ſunt: interna vero expanſa & latiora quatuor retrorſum detorquentur, exſiſtentibus illis internis croceis, externis flavis; quintum ejusdem coloris paullo magis erectum, ſuprema parte in ſeipſum quodammodo veluti unguis, convolutum, procurvum prodit. Decem ſtamina coloris coccinei nitentis prælonga & tenuia, rubris apicibus donata, arcuatim incurveſcunt, in gemmis ſibi invicem inſtrata. Quod ſi diutius aperti maneant flores, circa oras ubi primum flavebant, rubeſcunt, quin imo univerſi rubore aſperguntur. Odor ipſis melleus. *Siliquæ* quæ niſi latiores forent *Tsiapangam* poſſent videri, è ſpadiceo nitentes, longitudine & latitudine digitales, noſtratum ſimiles, cuſpide in acumine donantur: virides cœruleo rore madidæ, ſiccæ duro, craſſo, croceo, intus helveolo cortice obteguntur, fabas interſepimentis à ſe mutuo diſtinctas, cortice ſubtiliſſime ſtriato continentes. Frequens hæc arbor eſt in *Repolin*, *Paroe* aliisque regionibus; in hortis atque cœmeteriis ethnicorum, qui ea utuntur, præcipue colitur. Cæterum creſcit in eremis & fruticetis. Eſt *Tsiapangam* mox deſcribenda ſylveſtris. Maio, Auguſto floribus, Decembri & Januario maturis ſimul & crudis fructibus, ſemper virentibus frondibus exhilaratur. Foliorum una cum *Scedangu* foliis tinctura, quantum cucurbitula minuſcula (*Tsiundenga* appellant) capit, epota, colicum tollit dolorem, præſertim ſi æger manibus in cœlum protenſis erecto conſiſtat corpore.

TAB. I.

Arborem hanc pluribus deſcribit Jacobus Breynius *Cent.* I. *Exotic. cap.* XXII. ſub nomine *Fruticis Pavonii* ſive *Criſtæ Pavonis* quo loco duas minores recenſet ſpecies, quarum altera *Chamæ Criſta Pavonia Braſiliana ſiliqua ſingulari*, altera *Chamæ Criſta Pavonia ſiliqua multiplici* dicitur. Semen hujus *Tsjetti-Mandarum* ſeu fruticis Pavoniæ Acaciæ Indicæ Farneſianæ Aldini haud diſſimile eſt, quapropter ſecundæ Acaciæ ſpeciei annumerari poteſt. Anno CIↃ IↃC LXXXIV. in horto Amſtelædamenſi Medico varias harum arborum è ſemine prognatas vidimus ſpecies; reperiturque in variis Indiæ Occidentalis locis.

Caesalpinia Sappa

Pars 6 Tab 2.

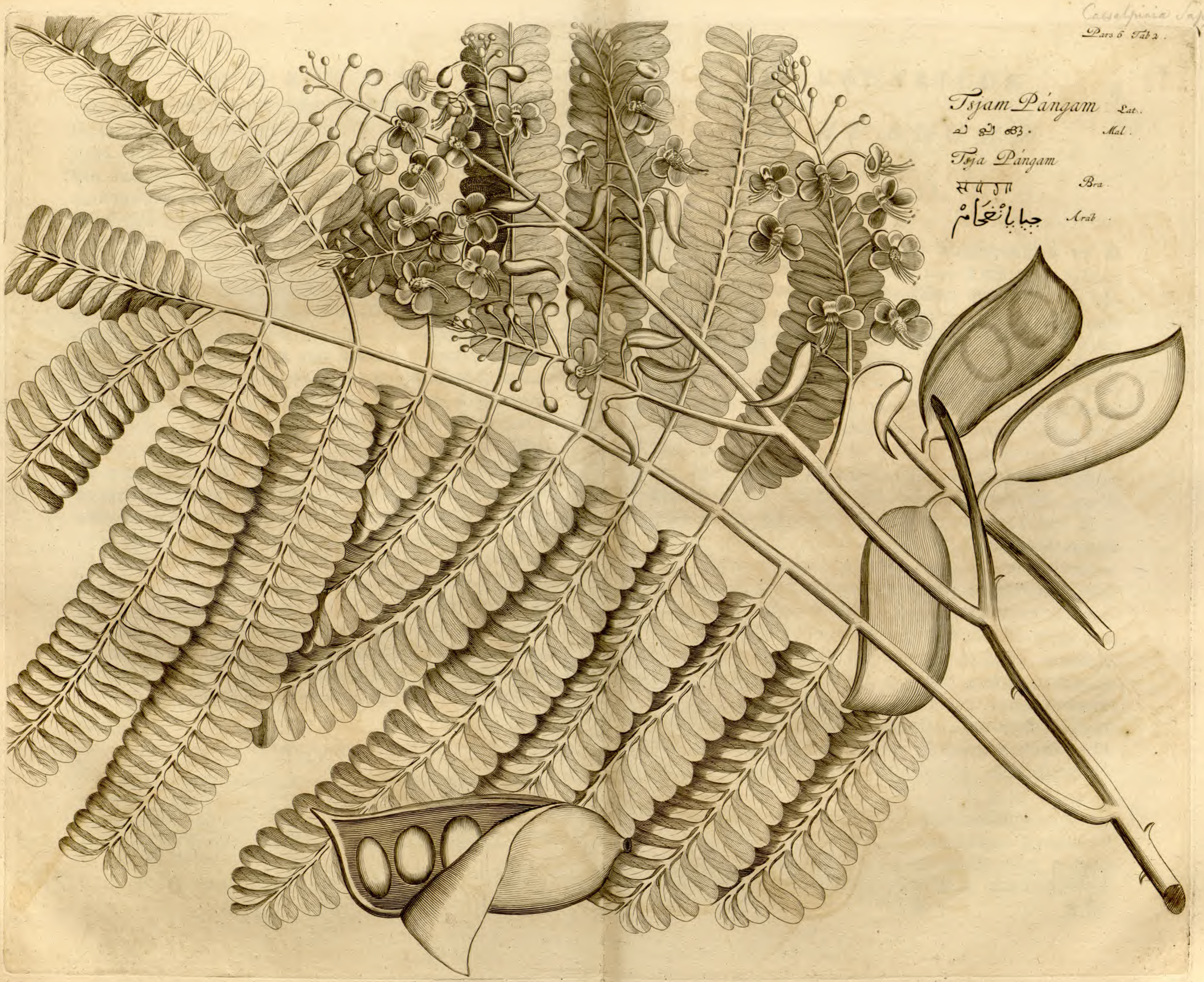

TSIAPANGAM.

TAB. II.

ARboris *Tsiapangam* Malabarensibus ut & Brachmis, *Pao de Sapan* Lusitanis, *Rasphout*, *Sappanhout* Belgis dictæ, intra binorum hominum altitudinem proceritas, intra palmam crassities subsistit. Cortice est cinereo intus fulvo, ligno admodum duro, rubello, matura ætate russo; *Ramis* in latera pronis intro albicantibus, spinis intercurrentibus curtis & deflexis; *Radice* fibrosa ex albo rubicunda, inodora, cortice croceo, nigricante obducto pelliculâ. *Folia* pollicem longa, digitum lata, rotundiuscula, orni more, crassiori surculo, spinis privato, ex ordine appendentia, mediâ costâ ab adversa parte, multas venulas fundente, dividuntur. Odor iis gratus, sapor vero subacris & amaricans. Sole occidente intestinis lateribus, ut folia *Balampulli* Parte I. *Tabul.* XXIII. descriptæ, se includunt, contrahuntque. *Flores* inodori, flavi, racematim è ramorum foliis destitutorum extremis surculis erumpunt plures, decem constantes foliis pene rotundis, tenuibus, quorum quina exteriora cuspidata parum ac subviridia sunt; uno medianorum exsistente, venulis trajectis roseis, minusculo, cui adstat oblongum viride, florem universum succingens folium. Emicant ex floribus decem geniculata, è flavo viridia stamina, nigris semilunatis apicibus incurvatis instructa, uti & pede communi plano, lanugine albido fructus primordium continente. Æquabiles, compressæ, succretæ *siliquæ*, petiolis adhærentes pollicaribus, quatuor transversos pollices longæ, duos propemodum latæ sunt; dorsô crassiori,

cuſpidato, ventre pauxillum incurvo; maturæ & ſiccæ cortice ſunt duro & corneo è furvo nitente, intrinſecus candida obducto cartilagine, quæ, ubi teneriores ſunt, tranſparet, poſtea vero involvit atque diſiungit ſemina oblonga, ſubplana, è cinereo fuſca, è transverſo lingulis ſiliquarum dorſo adhærentia. Arenarum cupida, per univerſum Malabar ob ornatum uſumque frequens colitur. Sponte in *Trevancoor* provinciis *Goendre* & *Ellé de Soroan* aliisque montanis naſcitur locis. Ab Aprili in Septembrim uſque floret. Fructus carpuntur exeunte anno. Trima fructifera; vitam in centum trahens annos, quibus nunquam deſtituitur frondibus. Ex ligno, quod ubique venale exponitur, rubro, aquæ incocto tinctura elicitur nigra (atramentum vocant,) quæ cum alumine diluta, rubricoſa evadit, maximoque ad lintea aliaque rubello colore imbuenda in uſu eſt; calce vero obſcuratur. Quod ſi ſurculorum lignum albicans calce perfrixeris ilico rubeſcit, quo exſiſtente molliori flavet, ad opera pretioſiora magisque ſubtili elaboranda manu, hoc lignum adhibetur.

TAB. II.

Primus noſter Auctor arboris hujus figuram ac deſcriptionem exhibet. *Juiva Seranga*, ſeu *lignum Rubrum*, apud Luſitanos *Pao de Braſil* dicta, à Piſone Hiſtor. Braſil. l. IV. c. XXV. deſcripta, in multis quod ad deſcriptionem & figuram, cum *Tsiapangam* convenit, ea tamen differentia, quod arbor Braſiliana in longe majorem excreſcat proceritatem ac craſſitiem; Flores ſuaviſſimum liliorum convallium inſtar, fundunt odorem, cum è contrario *Tsjapangam* eo deſtituantur; atque hoc ſolo fortaſſis adſcribi debet. Cluſius Exotic. L. III. c. XVI. arboris fructum ſeu ſiliquam depingit ſub nomine *lobi membranacei nigri*, Caſparus Bauhinus Pinac. Lib. XI. §. I. pag. 393. lignum Braſiliano ſimile vel lignum Sapou lanis tingendis percommodum dixit. Celeberr. *Hermans* Lugd. Batav. Botan. Profeſſori *Acacia Tinctoria* vocatur.

PON-

Pongamia glabra Vent

Púngam *Lat.*

[illegible] *Mal.*

Carenſchi

कनजी *Bra.*

بونخام *Arab.*

PONGAM seu MINARI.

TAB. III.

QUæ *Pongam* ſeu *Minari* apud Malabaræos, *Caranſi* Brachmanos, *Favas de Chapa* Luſitanos, *Mansbonen* Belgas audit, arbor eſt excelſa, craſſiore *matre* quam ut homo complecti queat; ligno candido molliorique, cortice gemino; exteriore, qualis in ramis vetuſtioribus, è cinereo obſcuro, interiori è viridi læto, fragranti, odore glycirrizam recentem referente. *Rami*, pene inodori, teneriores corticem habent praſinum. *Radix* villoſa, nigricans, acris, graveolens. *Folia* grati odoris, nullius ſaporis, cuſpidata, mollia, glabra, ſupinâ ſubfuſca, pronâ parte dilutiora ſunt; quina aut ſeptena, impari è ſurculi lætioris ſummitate dependente numero, paſſim prodeunt; medianâ flavente coſtâ, intertexta. *Flores* tetrapetali, quorum gemmæ aculeatæ, convoluti folii adinſtar emicant, odorarii, papilionacei, *cametti valli* proximi, albicantes, digitalibus petiolis, ſurculis complures adhærent. Horum duo roſei coloris oblonga folia, tertium patulum, frequentiſſimis venis lineatum, quartum plane incurvatum eſt. *Stilus* denſior exalbidus in novem ſtaminula rubellis apicibus dividitur; è quibus unum hirſutum eminet geniculatum, fructus germen continens. *Fabæ* noſtrarum æmulantes ſaporem, acres auſteræque ſunt, duos admodum pollices longæ, unum latæ, eâ, quâ planæ ſunt, parte ſibi invicem incumbentes; in longum ſitæ, ita tamen, ut earum umbilicus ſiliquarum reſpiciat dorſum; primum virides, ſiccæ rubentes, rugis tranſverſis inæquales. Inſuper quoque flores ſpurios fundunt fructus qui ſunt noduli cinericei, du-

rioli, candida pulpa, nunquam ſiliquas edentes. Locis montanis petroſiſque, in Provinciis *Paracaro* & *Mangatti* provenit; idque tam facile ut vel terræ impoſitus radicetur ramus; Ab anno ſupra decimum quinto fructifera, ad quinquageſimum ſuperſtes eſt. Flores, Fructuſque ab Aprili uſque Januarium exhibet, frondes ſemper virentes. Lignum foco inſervit. Balneum ex foliis paratum flatus, Arthritidiſque dolores, ſuffitus febrim depellit. Eorundem ſuccus in tempore adhibitus, venenatos curat ſerpentum morſus.

TAB. III.

Arbor hæc, quod ſciam à nemine hactenus deſcribitur. Fructûs, qui ad loborum genera pertinet, delineationem Cluſius *Exotic.* L. III. c. XIII. ſub fabæ ſpecie, tamquam ſemen exhibet; quod anno cIↃIↃcLXXXIV nomine *Pungam* inſignitum, inter ſemina Zeylonenſia adeptus ſum.

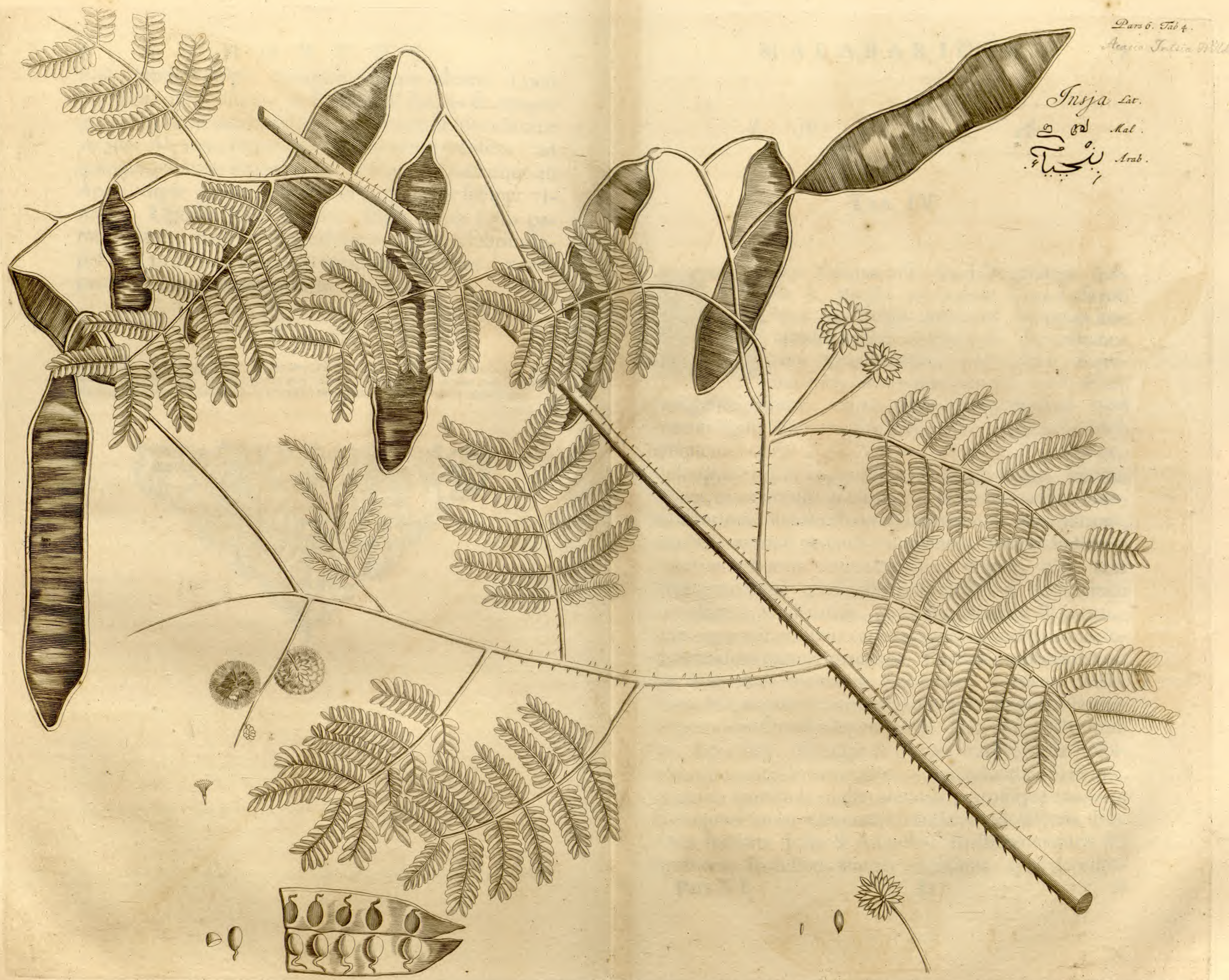
Pars 6. Tab 4.
Insja Lat.
Mal.
Arab.

INTSIA.

TAB. IV.

INtsia Malabarenses, *Cacoesa* Bragmanes, *Spinhos dos Morcilhos* vel *Spinhodos Mouros* Lusitani, *Wond doorn* Belgæ nominant. Binorum hominum implet complexum, libro est cinereo, ligno candido, sulcis quinis, è quibus spinæ erumpunt, striato. *Radice* est adstringente, fibrosa, nigro cortice intus rubente. *Rami* cinerei ligno albidiore pronis sentibus, duobus in sulcis frequenter obsiti. Folia *Nilicamaram* (parte I. Tab. XXXVIII. descriptæ) nisi breviora essent, poterant videri, inferne striata, uno nervulo in exortu, ut & multis venulis donata, dilutiora, superne summe sunt virentia. *Flores* odorati, candidi, rubris è gemmis erumpentes, Acaciæ Indicæ in modum foliorum acuminatorum, singuli, bini, non numquam terni, pedicellis pollicaribus in extremitate surculorum prodeuntes, penicillis tenuium filamentorum, quæ minutissimis capitata apicibus versus omnes sese extendunt partes, ornantur. Fructus perplanæ & longæ sunt *siliquæ* utrimque cuspidatæ, cortice, crasso, duro, subpurpurascente nervo obseptæ, singulæ, aliquando geminæ è surculo dependentes. Ipsæ autem fabæ molles, subamaræ, oblongæ & planæ, transversariæ bolbicanon imitantes in carne albicante includuntur. Nascitur, quamvis sparsim in multis arenosis petrosisque *Malabar* ut & *Cranganoor* locis; nunquam in caudicem adolescens. Floribus induitur Julio & Augusto, fructibus maturis sub hyemem, frondibus semper virentibus, quæ deceden-

te die ſe complicant. Horum, velut & corticis ſuccus cum pauxillo ſalis exhauſtus ventris ſedat dolores, ipſe cortex capitis lavamento utilis additur; qui in pulverem redactus ſummo cum levamine ulceribus inſpergitur.

TAB. IV.

Intsia ex gnoriſmatibus ſpecies Acaciæ globoſæ habita, nuſquam deſcribitur. Apud Reichium tamen *Hiſtor. Plant. Nov. Hiſpan. Fol.* 409. Acacia *Tehoaxis* ei dicta, cujus abſolutam non addit deſcriptionem, delineatur. Plura genera cognoſcere cupienti reſpiciendus eſt *Thomas Aldinus* in *Horto Farneſiano*. *Baubinus* in *Pinace*. Hæc vero *Acacia Malabarica flore globoſo ſiliquis latis* vocari poteſt.

NAGA.

Acacia lomentosa

WAGA.

TAB. V.

Aga apud Malabarenſes, *Sigi* Braminos, *Favas do Laſaro* Luſitanos, *Melshauwen* Belgas frutici nomen eſt. Hæc *Intſia* perſimilis, ſpinis attamen carens, altas maritat arbores. *Rami* ejus virides, carinati, atque ubi novi prodeunt, ſurculi binis donati ſunt foliis. *Radix* vero adſtringens & amara. *Folia* parva, è lato aculeata, uno à latere convexa, medio recto diviſa nervo, intus viridia, exterius rubea, petiolis rubicundis, ejuſdem coloris ſurculo per ordinem adhærent; quæ vel ſola vel cum ramis mota ſtatim, quod inclinato ſemper ſolent die, ſe contrahunt. *Flores* qui odoris ſunt mellei, caliculo incluſi rotundo, conſtantes foliis quaternis oblongis, ſtellarum modo expanſis, tenuibus, mollibus, furvis, propriis racemoſis ſurculis ſuſpenduntur. *Stamina* tria quatuorve ſupra decem eminentia, tenuia, lenia, quorum infimam partem obducit lanugo, apicum ſunt è rubro fuſcorum. Hæc inter caput ejuſdem coloris ſe effert *ſtilus* oblongior, craſſiorque. *Fructus* binas palmas æquantes *ſiliquæ* ſunt duos pollices latæ, tenues ac præplanæ, exſiccatæ rubeſcentes, cortice intus inveo, fabas adſtringentes, amaras, teretes, paullulum planas, tranſverſarias, è virente ſpadiceas continentes. Floret ut *Intſia*, provenit quocunque è ſolo denſis ſylvis in *Waropoli*, aliiſque Malabarici regni locis; ſemper virentium interponitur numero. Hujus arboris ſuccus una cum limonis, & virente curcuma in nucis Indicæ oleo diutus coctus, illinendo prodeſt lepræ, multi inſuper uſus in ulceribus eſt inveteratis.

TAB. V.

Incognita hactenus *Waga* quamvis *Acaciæ* ſpecies, dici poteſt *Acacia Malabarica altera ſpinis carens.*

Mullàva Lat.

മുള്ളാവ Mal.

مُولاغوا Arab.

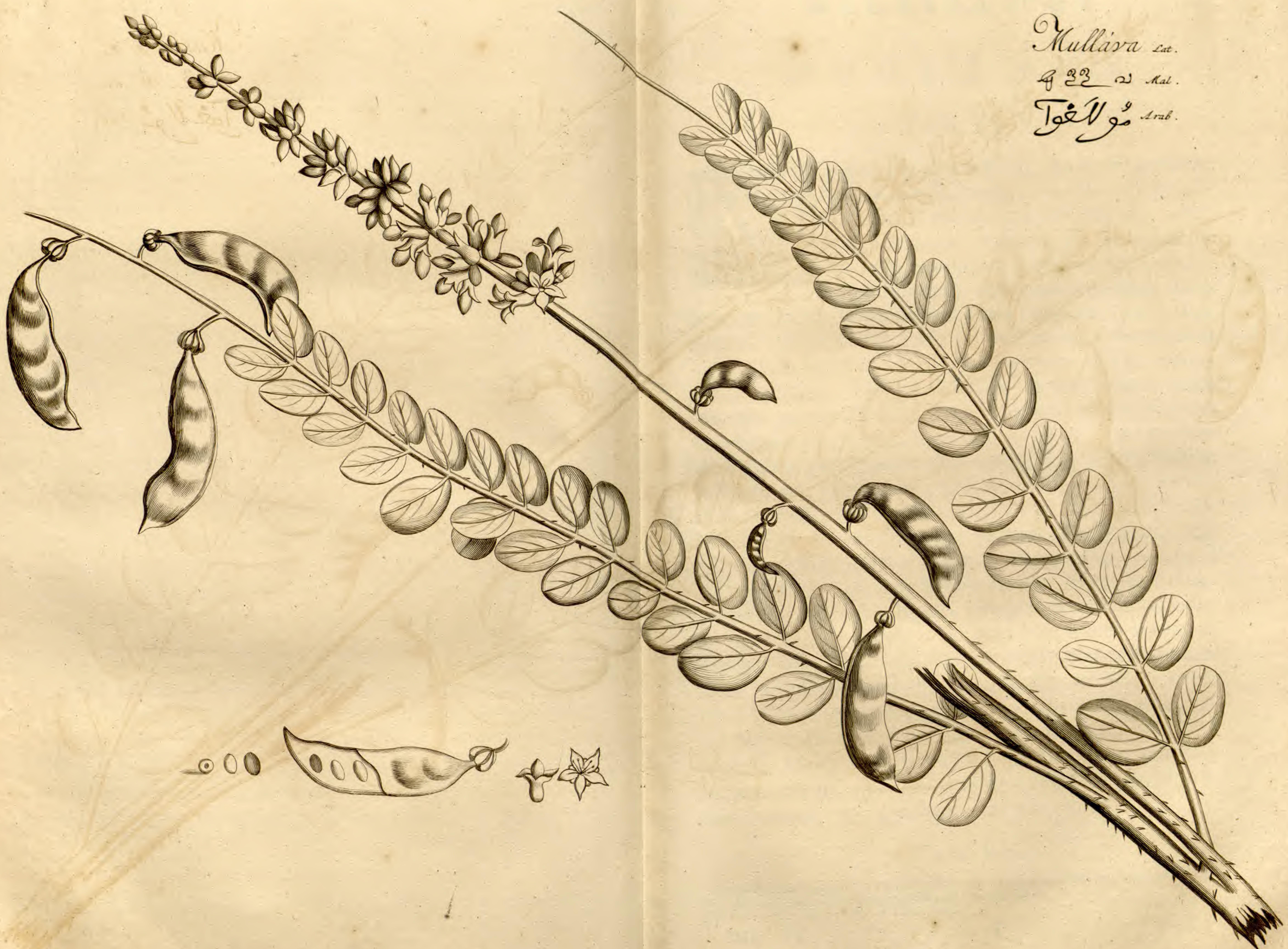

MOULLAVA.

Tab. VI.

MOullava Malabarensibus, *Moella* Bragmanis, *Favas do Rato* Lusitanis, *Dwaaldoorn* Belgis dictæ arbori, sesqui hominis altitudo, duarum palmarum crassities est. Graveolenti libro circumtegitur subfusco: ligno est solido & albente, nusquam non spinis duris & acutis obsita: *Radice* lignea, gravi, ingrata, terræ irrepente, resinosa, ubi læditur, adhærente. Gravi cum odore tum sapore: *Folia* Buxo proxima, rigida, ex opposito gemina, è longo rotunda, supinâ parte è viridi nitentia, pronâ dilutiora sunt; mediam costam eminentem sæpius subdivisam habentia. Inodori, lutei profundo è calice prodeuntes *Flores* quinque foliis hyacinthina imitantibus, constantes, oblongis, longa serie, in modum coronæ, surculorum foliaceonim summitatibus adhærescunt. *Stamina* iis quina; inferius alba lanugine, superius apicibus obscuris ornata. *Stilus* ejusdem, nisi quod vertex albicet, generis ac coloris est. *Siliquæ* autem subpurpureæ, tactu lenissimæ, lato è calice brevibus petiolis surculis inhærentes, quatuor plus minus oblongas, furvas, insipidas, ingratasque transversarias includunt fabas. In insula *Baypyn* aliisque arenosis, ast raris crescit in locis. Vernat ubi tempus hyemat, fructus maturi colliguntur Novembri Decembri mensibus, sempiternam habet comam. Medicum vero nullum præstat usum, nisi *Pollias* i.e. pauperibus, qui foliorum fumo naribus admisso capitis dolores, vertiginesque, sibi adimunt.

Tab. VI.

Altum apud Botanographos de hac arbore silentium est, si tamen aliqua sit facienda comparatio, erit cum *Acacia cognata planta* J. Bauh. P. I. Libr. p. 432. Sed ob descriptionis brevitatem nihil certi determinari potest.

Muricu Lat.
Mal.
Pangirò
Bra.
Arab.

MOURICOU.

TAB. VII.

QUæ *Mouricou* vel *Muricu* item *Morico* Malabaræis, *Pangiro* Brammanis, *Folshasda trinidade* Luſitanis, *Slakhout* vel *Washout* ut & *Eliphants boom* Belgis dicitur, arbor, eſt procera, duorum hominum craſſa complexum. *Rami* cortice interiori è viridi fuſco, pluribus nigris incurvatiſque intercurrentibus ſpinis, obducuntur. *Radix* ſquammoſa villoſaque; *Folia* habet in cacumine rara, ipſa vero mollia, tenuia, ſupinâ parte lenia, è viridi fuſca, glabra, pronâ vero glauca, hyalina, è pediculis viridibus, ſtriatis ſpithamam plus minus æquantibus prorumpentia. Coſtâ inter media eminente, craſſâ, pluribus ramuſculis, ad oras pene diductis, diſtincta, odore ſylveſtria. *Flores* fabacei, pentaphylli, ex petiolis ramorum extremitatibus adnatis tres palmas excedentibus prodeuntes, gemmis oblongis, rubris ac inflexis includuntur. Coccinei externe, interne vero è rubro furvi ſunt, planeque inodori. Horum ex medio enato folio reflexus conſpicitur *ſtilus* falciformis, ruber in novem teretia, quibus apices innituntur, exiens ſtaminula. Floribus deciduis ſuccedunt *ſiliquæ* manum longæ, faſeolis proximæ, craſſæ, cute obductæ denſiore, ſpadiceæ, cœruleæ, farinam infuſcam continentes. Ipſæ autem fabæ modo plures modo pauciores intus albæ, lanugine alba diſtinctæ, in longum ſitæ ſunt, ſanguineæ, dein colore in cœruleum vergente. Umbilicus dorſum reſpicit ſiliquæ; ſinus iis eſt in medio excavatus, ac ſapor ſylveſtris. Vulgaris hæc omnibus Malabaricis non modo ſed & Zeiloniæ provinciis arbor eſt, cujus rami vel avulſi inſertique facillime radicantur. Elephanti ſum-

mopere hoc delectantur ligno utpote leni ac molli. Folia huic arbori decidunt eo tempore omnia, quo floribus, quos ſemel ubi trima eſt in anno profert, fructibuſque veſtitur: caudex vero limacibus caracollagis apud Italos in vitibus in cibum enutritis, proximis ſcatet. Piperis ramuſculi in modum hederæ haſce ſcandunt arbores. Uſum harum arborum ſi conſideres varius eſt; primo lignum Malabarenſes in enſium ac cultrorum efformant vaginas; imo ipſa perſpicilla, in eo, ope lapidis calcinati expolire ſolent. Una cum cortice Indigenæ ad veſtium *Saraſſas* dictarum, lotionem, flores in confectionem *caril* adhibent. Ceterum folia pulveriſata, ac matura cum nuce Indica cocta donec unguenti craſſitudo ſit, veneris conſumunt bubones, dolores oſſium ſedant. Contrita folia temporibus applicata cephalææ opitulantur & ulceribus. Mixta cum ſaccharo impuro quod *jagra* vocant incolæ, eſtque ſaccharum quod ex arboris *Palmeinæ* ſucco dicto *ſura* excoquitur & in nigros trochiſcos formatur, ventris dolores præſertim fœminis reprimunt; quod præſtat cortex aceto lævigatus, & nucleus pellicula rubra denudatus, ſi deglutiatur. Foliorum ſuccus cum oleo *Sergelim* aſſumptus, dolores levat venereos, cum orizæ infuſione hauſtus, fluxus tenet; cum foliis *Beteleiræ* in pultem redactus vermiculos in vetuſtis ulceribus præfocat; ex oleo coactus ſporam & pruritum tollit.

TAB. VII.

Muricu, ſive *Mouricou*, eſt *ſiliqua ſilveſtris ſpinoſa arbor Indica* Bauhini, (Pinac. L. XI. Sect. II.) & coralli arbor Cluſii, *Hiſtor. Plant. Rar. in Appendice* I. Joan. Nieuhof in itinerario eas in Java ad Bataviam frequentes eſſe & à Luſitanis *Marokko* vel *Morukko* vocari refert, à Javæ vero incolis *Dapdap* vel *Dadap* à Malæenſibus *Darradup*, Chinenſibus *Oyſenſio*. Apud Ferrarium in Flora *coralli arbor*, dicitur, quomodo J. Bauhino ob flores corallini coloris. Cluſius eam in America creſcere dicit, at in Inſula Mauritii ceteras arbores altitudine ſuperare; unde & *Elephantina* nominatur. Vidi & varias ejus apud nos ſpecies è ſemine, una cum arena quantum conjicio, huc delato exortas.

Caesalpinia mimosoides

KAL-TODDAVADDI.

TAB. VIII.

K*Al-toddavaddi* à Malabarenſibus, *Laſari* Brachmis, *Erva Mimoſa* Luſitanis, à Belgis *Liefblad* dicitur frutex, ex variis generibus, quorum quatuor terreſtria, unum aquaticum eſt, hic ſolus ad tres quatuorve pedes aſſurgit. *Radix* ruffa & capillaris. *Ramis*, qui primum rubei deinde virides, pilis non modo ſed etiam ſpinis diverſæ magnitudinis innumeris, deorſum deflexis obſepti ſunt, adhærent ſurculi fere digitales foliacei, ex oppoſito gemini, rubeſcentes, ſpinulis quoque ejuſdem coloris hirti. *Folia* proxima Intſia, per ordinem contrariis inter ſe pediculis annexa ſurculo, elonga, anguſta, anterius obtuſa, pertenuia, lenia, nervo ſubtili, attamen ramoſo prædita, ſurdi ſunt viroris. Quæ ſi tanguntur ilico, more Toddavaddi, veluti complicandæ manus, ſe demittunt, & cum oppoſitis foliolis ſeſe quaſi complicant, mox tamen attolluntur atque in ſolis occaſum explicantur, quo diſceſſo ſponte collabaſcunt. *Flores* qui in petiolis longiuſculis, rigidis atque ſpinoſis, ſubpurpureis hic illic proveniunt, quinis conſtant petalis, quorum quaterna tenuia, lenia, latiora, ad unguiculos vero ſtrictiora, circa ambitum exiguis rugis criſpata, flavei coloris, ſed ab utraque facie internigrantia ſunt: ex his duo anteriora explanata ad petiolum ſeſe reclinant; duo poſteriora oblique erecta ſeſe mutuo reſpiciunt. Quintum inter duo emicans rigidum craſſumque eſt, ejuſdem at dilutioris coloris. Ex medio prominentia ſtamina inferne arcte compacta & lanugine obſita albicante decem ſunt è viridi albentia, ſuperne tenuia, internigrantibus flavis apicibus dotata. Calix quinquies inſectus

permollis & purpureus. Succreſcentes *ſiliquæ* duos digiti articulos longæ lanuginoſæ & atris interſperſæ maculis, binas, ternas, rarius unam includunt fabam transverſariam, acerbam ſubviridem, maturam in nigredinem vergentem. Sapore noſtrates referunt. Naſci amat in locis petroſis umbroſiſque. In *Candenate* & *Teckencour* aliiſque locis plurima eſt. Semper frondet. Ignotarum hactenus eſt virium, excepto quod quidam credant hujus folia invitas mulieres in venerem impellere, alias ad refrigerantes refertur herbas.

TAB. VIII.

Hactenus incognita hæc planta eſt quarum aliæ ſpecies cognomines in ſequenti volumine deſcribentur, ſiquidem frutex eſt, & ad frutices ſiliquoſos flore papilionaceo refertur.

WEL-

Cassia obtusifolia

Wellia-Tagerà Lat.

Mal.

Arab.

(= praecedenti)

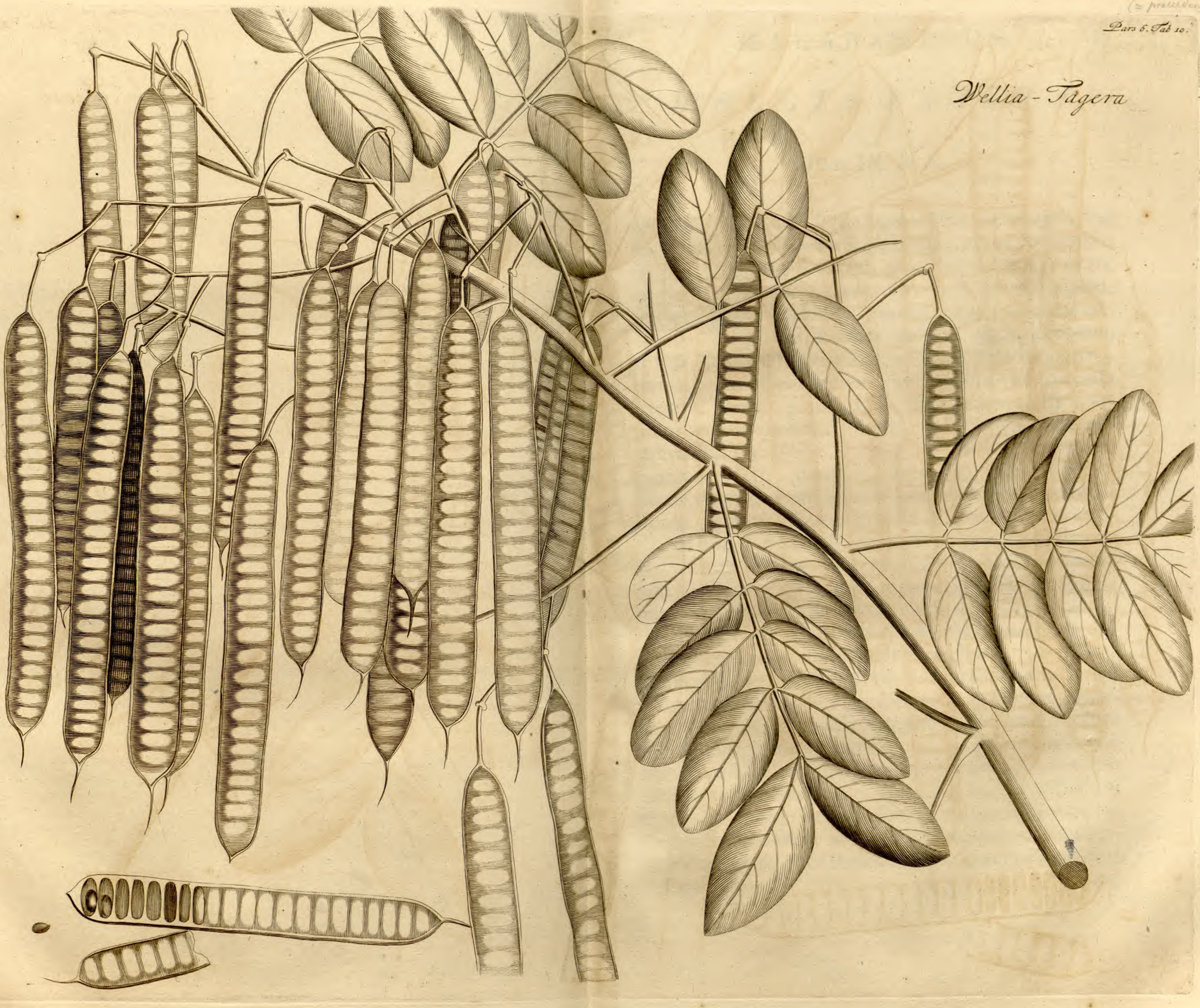

Wellia-Tagera

WELLIA TAGERA.

TAB. IX. & X.

QUam *Wellia Tagera*; *Wellia ponnamtagera*, vel *Welliaponnavire* Malabaræi, *Sarpouli* Brammani, *Tagera* Luſitani, *groot Glidthouwt* Belgæ vocare conſueverunt, in craſſitudinem brachii, altitudinem hominis adoleſcens arbor eſt, viridi involuta cortice, ligno admodum pauco, ramis rotundis atque viridibus. *Folia* è longo rotunda, permollia ac glabra, pluribus venis media è coſta exortis, ſtriata, glauca, foliis *tagera* proxima, communibus petiolis praſinis, ſulcatis, contrariis inter ſe pediculis adhærent. *Floribus*, qui minores, foliola, quæ arboris poterant videri, quina ſunt, lutea, ſingula tribus nervulis, parumper eminentibus intertexta, & calyce pentaphyllo obſepiuntur. Horum in medio decem ex albo viridantia, oblongis majoribus, flavis poſt modum obfuſcantibus donata apicibus, conſpiciuntur ſtamina, eminente uno viridicato, oblongiore atque incurvo, ſabigineo germine. Succedentes floribus *ſiliquæ* duas palmas propemodum longæ, perplanæ, digitum tranſverſum latæ, læves, in tranſverſum poſita includunt ſemina elonga, tranſverſis quoque interſepimentis à ſe invicem ſecluſa, aliquantulum ſub cortice extuberantia. Arbor hæc, quarto ab hoc volumine deſcriptarum, ſpecies eſt; colitur ob ſolam elegantiam in hortis, in quos è ſylvis circa *Panam* ac *Pettette* traducitur, cum ceteræ prope *Oediampere*, *Perkencour*, aliisque locis plurimæ ſint. Præcipiti flores exhibent æſtate, ſeu menſe Sextili, ſemen maturum Novembri, Decembri menſibus; arenoſos amantes locos, ſempiterna virent coma. Si radicem excipias, quicquid ex arbore

exhibeas, addito cumino ſaccharo candido & lacte finit gonorrhæam virulentam. Folia lacti incocta vaccino vel in balneum parata articularem expellunt morbum. Cortex cum ſaccharo & aqua lævigatus diabeti commodus eſt. Radicis cortex cum croco virente lacte exceptus podagræ nodoſæ *Sonida badda* Malabarenſibus dictæ ſuccurrit.

TAB. IX. & X.

Tageræ Tomo ſecundo aliiſque locis deſcriptæ nullam quod ad notas characteriſticas habent inter ſe convenientiam, neque ab aliis delineantur auctoribus. Quid Bauhinus de Tagari refert in Pinace ob deficientem hactenus deſcriptionem accuratiorem, nobis incertum habetur. In diverſis Indiæ locis harum flores *Fula de Coupang* vocantur, quia fructus, *coupangs* quod ſpecies anreorum nummorum eſt imitantur. Folia graveolentem fundunt odorem.

MOU-

Moringa pterygosperma
Müringü Lat.
Mal.
Maisingü
Bra.
Arab.

MOURINGOU.

TAB. XI.

ARbor quæ Malabarenſibus *Mouringou* vel *Muringo*, Bragmanibus *Maiſingou*, Luſitanis *Moringa*, Belgis *Moringe* appellitatur, quinos homines longa, unius complexum craſſa, cortice intus albido, obducta eſt nigricante; odore ac ſapore naſturtio aut raphano ruſtico ſimillimo. *Rami* ſunt ligno albicante, libro viridi. *Radix* veſtitur cortice ex albo flaveſcente, trunci ſaporem referente. *Folia* bina ſibi invicem oppoſita, communibus petiolis, ſpithamam fere longis, cubitalibus ſurculis ad verticem uſque adnaſcuntur; diminutis ſenſim petiolis. Suntque è longo obtuſa, tenuia, mollia tactu & lenia, mediâ coſtâ prominente nervis aliquot in latera excurrentibus, donata, ſuperne è praſino fuſca, inferne ex viridi lætiora. Odor fabis ſylveſtribus proximus. *Flores* candidi, decaphylli, petiolis incurvatis è ramorum cacumine dependent; quina externa foliola oblonga, extrorſum, ſtellæ in modum expanſa, reflectuntur, quorum bina poſteriora majori, trina anteriora, minori diſtant interſtitio. Intimorum latiorum quatuor, inferiora obtegunt, quinto ex inferiorum medio prodeunte, è regione arrecto. Hæc inter elevatum foliolum proxime medianus ſe eregit colus in decem ſtamínula è viridi albula, extrorſum inflexa, diviſus, quorum paria uno grandiuſculo flaveſcente obteguntur apice. Foliola denſa maxime interna rigida ſunt. Calicis latioris ac è viridi fuſci umbilico inſidet globulus, fructûs germen, oblongus quadantenus piloſus, filamentun prodens albineum. Odor iis gratiſſimus & melleus. Deciduis ſuccedentus floribus, ſiliquoſi, teretes fructus ſunt, porcis altioribus ſtriati, ſeſquicubitales, cortice coloris herbacei, intus carne exalbida, ſeminibus repleti candidis. In deliciis ob gratum ſaporem habiti, graciles quippe vetuſtiores, eminentibus ſingulis in lateribus coſtulis ligneis, craſſeſcunt, ſicque rubent. Tribus fructuum lateribus trigona incluſa ſunt ſemina, cartilaginea pelliculâ nucleo intus albente, membranis alata tenibus, ſecundum ſiliquarum longitu-

dinem diſpoſita. Arenarum amans, non modo in Malabariæ verum & in Zeyloniæ aliarumque Indiæ locorum hortis ac villis ob fructus ſolummodo colitur, qui fabarum more venales quovis mittuntur. *Floret* Junio, Quintili, Sextili, menſibus. *Fructus* nunc in anni exodio, nunc exordio, aliquando in utroque leguntur. Septuagenaria vel octuagenaria extinguitur. *Folia* ſuccreſcentibus novis ei decidunt. Hujus folia & fructus in concoctione *Càril* adhiberi ſolent. Inſuper ex foliis, radicis cortice & fructu parantur pillulæ antiſpamodicæ. Foliorum ſuccus una cum pipere oculis immittitur contra vertiginem; qui zinziberi ſi addatur fugat febres. Tritus ex orizæ aqua cortex oedemati medetur, adjecto cumino odontalgiæ, & malarum tumori, per ſe vero venenato glirium morſui. Ejuſdem & foliorum Vallinaregam ſucci naribus attracti maniam tollunt. Merus corticis Muringu ſuccus cum aqua & allio commixtus ſerpentes (Cobras capellas) ædibus expellit; artuum ex frigore lancinationes oriundas, lenit epotus: *Radix* ſuppoſita arbortum cauſat; cum allio & pipere ſubactus ſuccus ſpaſmo ſuccurrit, ſi temporibus allinatur. *Folia* ſi calida imponantur coleorum diſcutiunt tumores, imo & venereos. Ulceribus apta ſunt; apertæ autem & affectæ parti impoſita lumbricos pedum, (popularis in Perſia & Guinea morbus eſt) evocant. Vino admixtus ſuccus cum piſcis auratæ (Luſitani d'aurada vocant,) ſevo ebrioſos à meri ingurgitatione vocat. Viridis hujus arboris ſuccus omnibus artuum capitiſque ex lue venerea ortum trahentibus doloribus opitulatur. foliorum ſuccus vermes Phagadenicis in ulceribus enecat & expellit; ex butyro coactus herpetem alioſque morbos removet.

T A B. XI.

Nomine *Arboris exoticæ lentiſci foliis* Bauhinus in Pinac. L. 11. Sect. 11. arborem hanc deſcribit. Acoſtæ vero cap. XXV. *Moringa* nominatur, è quo J. Bauhinus Tom. 1. Part. 11. Lib. XXII. p. 435. Moringam eam dicit *Lentiſce folio fructu magno anguloſo in quo ſemina ervi*; additque à Turcis Arabibuſque *Moria*, perſis *Turiaa* in Guzaratta, *Trerida* appellitari: hujuſque arboris radicem lapidis Bezoardici & unicornu loco contra omnia venena exhiberi. *J. B. Ferrarius* Floræ Lib. III. c. XXI. *Moringam* depingit plane cum auctoris noſtri convenientem.

K A T O U-

Pithecolobium bigemin

Kátu-Cónna Lat.

Mal.

Tambido-Bajo

तबिद्रोबायो Bra.

Arab.

KATOU-CONNA.

TAB. XII.

QUam *Katou conna* Malabaræi, *Tambido-Baio*, aut *Colladi* Bragmæ, *Favas Orelheira* Lusitani, *Oorhangers* Belgæ nominant, arbor percelsa est, crassiorque quam ut à duobus hominibus complecti queat; *ramis* patulis umbrosisque, cortice & ligno spadiceo, rubra medulla donato: *radice* longe aberrante, cortice ac ligno rubro, sapore insipido, odore gravi atque ingrato. *Folia* oblonga, cuspidata, tenuia, rigida, superne è fusco nitentia, inferne dilutiora venosaque, gemina ut plurimum, parvis incurvatisque petiolis, surculis adhærent. *Flores* candidi, odorisque experti è surculis ramosis, quinis oblongis constantes foliolis, cuspidem deorsum demittentibus, conjunctim enascuntur. Horum è medio staminum vice fasciculus filamentorum tenuissimorum eminet. Calyx autem parvus quinque habens cuspides florem arcte involvit. *Siliquæ* figura spirales, contortæ, crassioribus nervis extuberantibus simul & lanugine obsitæ, apertis oris crispatæ, internum è croceo rubescentem ostendunt corticem. *Fabæ* in siliquis protuberantes, latioribus intervallis à se invicem disjunctim gemmularum more dependent; glabro atroque cortice nitentes; pulpam habentes prasinam, duabus visibilibus pelliculis distinctam. Odor iis gravis, sapor plane sylvestris. In quovis proveniunt solo, præcipue circa *Parou*, *Repolin*. Fructibus aut floribus sempervirens jugiter vestitur. Foliorum decoctum canitiem avertit, lepram sanat, quod præstat & cortex cum saccharo in pastam redactus.

TAB. XII.

Ignota plane Botanicis hæc arbor est, nisi è siliquarum similitudine velis speciem *Aræ ramo tenui* habere; quam *Piso* Lib. IV. c. XXVI. describit, ast imperfecta exsistente descriptione ac figura nihil definio. Attamen quamvis cognomen cum *Conna*, Parte I. descripta conveniat, nulla tamen inter eas intercedit æqualitas; posses equidem speciem *Cassiæ fistulæ* aut *connæ* dicere.

Cajanus indicus L.

THORA-PAËROU.

TAB. XIII.

ARbor quam Malabarenſes *Thora-Paërou*, Brachmanes *Thori, Tantaraga* Luſitani, ac Belgæ & Indoſtanſium nomine *Quitſierrii* appellitant; fruticoſa eſt, *radice* ruſſa, obſuſco cortice, inodora; *caudice* ſeſquipedem craſſo. *Folia* ſalicum effigiem habentia, ex oblongo anguſta, quinos pollices æquantia, aculeata, nervis ſtriata, numero terna, bipollicaribus ſtriatis etiam è ſurculis, breviſſimis pediculis dependent, ſuperne lenia, è viridi fuſca, inferne hyalina, odore ſimul ac guſtu haud ingrata *Flores* hic illic in extremitatibus ſurculorum, prope foliaceorum exortum expullulantium, erumpunt papileonacei tetrapetali; quorum unum aduncum, venis ſtriatum, lateribus albicantibus & translucidis intus flavum, circa medium oræ leviter ſinuatum, exſiſtit. Duo erecta oblonga, flava foliola, prope latus incurvatum circumplectuntur. Stilus hamato incumbens folio, candidus, in novem filamenta, croceis apicibus donata, diviſus, ſtamine, quod filamentum flavo capite ornatum tranſmittit, crocea gemma nodulato, obtegitur. Eorum calix venoſus hirſutuſque, odor autem nullus eſt. Succreſcentes floribus *ſiliquæ*, digitum auricularem cum longitudine tum craſſitie æmulantes, piloſæ, maculis interſtinctæ, è viridi dilutæ ſunt; cortice ſubrubro, cartilagineo, ubi expanditur tranſparente; multis venulis intertextæ. His includuntur quatuor piſa cartilaginoſis interſepimentis à ſe mutuo diſtincta, immatura virentia, glabra, nitentia, matura rubentia, quædam ex albido flaventia, ſitum tranſverſum obtinentia, in edulia ob gratum ſaporem relata, quinimo propterea in agris pinguioribus ſedulo excolun-

tur, & ubivis venalia exponuntur. Leguntur menſe Januario. Frutex ipſe ſemper frondens, brevi emoritur. Medicus hic uſus eſt. Apozema ex foliis aſſumptum, hæmorrhoidum fluxum retardat nimis copioſum. Cum pipere contrita folia gingivarum immunditiem, dentium tollunt dolorem. Decocta vero in orizæ loturâ ſemina & cum butyro in linimentum redacta ſpontaneam ac doloroſam artuum propulſant laſſitudinem. Paratur inſuper ex iis quoque ſalubris contra variolas potio.

Tab. XIII.

Cujus generis hæc ſit arbor gnoriſmata indicant. Fabæ ſociis navalibus ex India Orientali redeuntibus cibo ſunt, quæ cauſa eſt ob quam diligenter excoluntur. Harum quædam in Horto Amſtelædamenſi Medico curioſis oſtenduntur.

MANDS-

Adenanthera pavonina

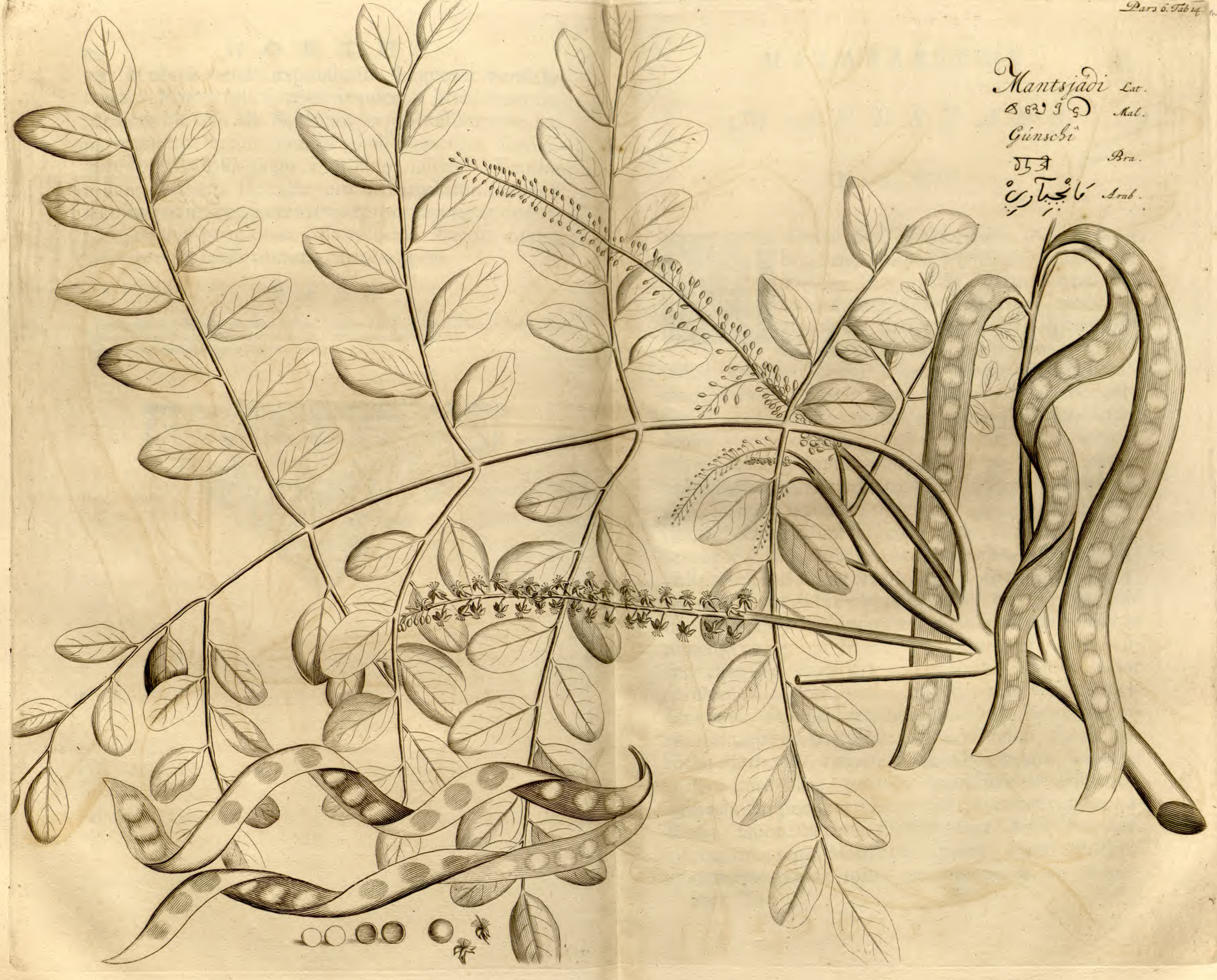

MANDSJADI.

TAB. XIV.

MAndsjadi apud Malabarenſes, *Gunsji* & *Gonsji* Bragmas, *Mangelins* Luſitanos, *Manjelyns* vel *Weegboonen* Belgas dicta, procera arbor eſt, binorum hominum craſſa complexum, ligno duro, libro craſſo, fuſco, ſquammoſo, intus rubente, qualis & radicem obvolvit, qui tamen proxime lignum albicat. *Rami* ligno admodum pauco, è viridi fuſco, glabro tamen nitent cortice. *Folia* obtuſis oris oblonga, tenuia, mollia, lenia, ſupinâ intenſe virentia, pronâ parte dilutiora, alternatim viridibus ſurculis ſpithamam propemodum longis; qui binarii è ſpadiceo rubeſcentibus quoque aliis interius ſulco ſtriatis è ſurculis prodeunt, appendentia conſpiciuntur. Odoris ſunt fabacei, guſtus ſubamari. Arcto, brevique è calice ſubcrocei pentapetali *flores*, anguſtis foliolis acuminati, extrorſum reflexi, frequenti numero, tenuibus ſimul ac brevibus pediculis, ſurculo duas palmas excedenti, agglutinantur. Stamina una cum ſtilo eminente viridi, qui fructus primordium eſt, decem iis ſunt ſurrecta, flavis quoque exornata capitulis; odor melleus. *Siliquæ* tres palmas longæ, transverſum digitum latæ, ſemina, ſeu fabas includunt alte extuberantes. Suntque cortice primum è viridi fuſco, ſiccæ è ſpadiceo nigricante, nonnullis venulis pertexto. *Semina* ſive malis vocare fabas, rotundis ſpatiis inter ſe diſſidentia, oſſis ad inſtar prædura, tunica craſſâ, coccineâ, glabra, nitentia, ſapore fabarum ſimillima ſunt. Arbor hæc inter proceriores regni Malabarici arbores, caput extollens, quocunque creſcit ſolo, maxime tamen in *Mangetti*,

Cochin, *Perquencour* aliiſque locis frequens. Anno demum à ſatione vigeſimo, flores Septembri menſe, maturi fructus in fine atque initio, quamvis & aliis tempeſtatibus anni, frondes ſemper conſpiciuntur. Uſque adeo longæva eſt, ut ducentos annos perdurare habeatur. In uſu quotidiano lignum ob ſoliditatem variis operibus inſervit. Foliis in pulverem redactis gentiles in cæremoniis utuntur. Semina vero haud ingrati ſaporis præter quod à plebeis ſive cocta, ſive comminuta in farinam, comedantur, magnum præſtant uſum auri fabris & gemmariis, quippe ob æqualitatem, granorum vice in ponderandis mercibus adhibentur, ſingula namque *Masjelina*, liceat mihi ob linguæ ignorantiam ita exprimere, quatuor pendet grana, quibus utuntur aurifabri; qui quoque ex contuſis hiſce ſeminibus aqua madefactis, una cum borace gluten ad elegantiora cum nova, tum diffracta vaſa conglutinanda conficiunt. Medici vero è foliis contritis potionem lumborum ſedantem dolorem parare norunt.

TAB. XIV.

Arbor hæc quod ſciam à nemine deſcripta eſt: naſcitur ea in Zeylonenſi inſula, itidem in Syrinama. Flores hexapetali ſunt. Conſulatur Linſchoten & Garcias ab Horto l. 1. C. 47. de ponderandis margaritis cum hiſce ſeminibus: Noſque ad huc ſervamus has ſiliquas earumque ſemina inter huc allatas raritates Indicas. De ſimilibus loquitur quoque Bauhinus in Pinace ſub nomine piſi virulenti Chinenſis. Accepimuſque ea in horto medico Amſtelodamenſi è Zuratta.

Pars 6. Tab. 25.
Pongelion Lat.
Mal.
Saralu
Bra.
Arab.

PONGELION ſive *PERIMARAM.*

TAB. XV.

P*Ongelion* ſive *Perimaram* Malabarenſibus, *Saralu* Brachmanis, *Favas de tres huma*, Belgis *Drieboon* dicta arbor, aliquando, priuſquam ſe in ramos diffundit, ad quinquaginta longitudine, craſſitie ad duodecim & plures excreſcit pedes. Cortice eſt cinereo, ſcabro, prope radicem, ubi excepta craſſitie quæ illic major, idem eſt, graveolenti. *Folia* extrorſum criſpata, acuminata, denſa, glabra, ſuperne nitentia, inferne paullulum dilutiora, falciformia, gemina plerumque brevibus pedunculis communibus è ſurculis lignoſis propendent. Coſta vero intermedia, adverſa in parte ſumme eminens ad oras uſque extenſa, arcuatim reflectitur, multas ſubtiles fundens venulas. Odor ipſis nullus. Inodori abſque calice pentaphylli prodeunt exalbidi *Flores*, plures racematim petiolis viridibus rotundis ſuperne angulatis inſiſtentes. Stamina ut in *Mandsjadi* proxime deſcripta colore & numero æqualia ſunt: ſtilus in vertice tricuſpide plano ac viridi coronatur. *Siliquæ* foliaceæ tenuitatis è ſingulis florum pedunculis ternæ prodeunt, lateribus carne intermedia tenui & pauca conglutinatis, digiti ferme quatuor articulos longæ, pollicem latæ, ſubvirides, craſſiori nervo, qui una cum ceteris circulum pene efficit, donantur. Hic loci ſingulis in ſiliquis, annectitur ſemen è rotundo aculeatum, quod totum circulum pene implet viride. Sapor liguminoſus ſed languidus, ipſi fructus perquam pituitoſi ſunt. Siliquæ omnes ad maturitatem non perveniunt, externarum enim una vel altera decidit. Ceterum creſcit pinguiori ſolo, circa *Moutan*, *Parca*, & *Bardelle*, ut & aliis locis plurimis. Flores Majo Ju-

nioque, fructus vero Novembri Decembri fert menſibus, frondes ſemper; quæ ut & flores è finibus erumpunt ramorum, qui exinde elongantur. Longævis annumeratur. Lignum in cultrorum enſiumque efformatur vaginas; Folia contrita aquam eleganter tingunt. Contuſo è cortice excoctum oleum, corpori illitum humores vitioſos educit. Exſtillans ex arbore ſuccus cum lacte ebutyrato epotus, flatus diſcutit. Fructus cum Munja triturati, orizæque decocto immixti, cephalalgiæ ut ophthalmiæ, oculis injecti medentur.

TAB. XV.

Arbor hæc *Pongelion* quoque eſt earum de quibus auctores antea fecere mentionem. Pertinetque ad arbores ſiliquoſas, florum hexapetalorum. Quare iconographus quoſdam horum florum quoad foliorum numerum non recte obſervavit.

Butea frondosa

Pláso *Lat.*

[illegible] *Mal.*

Palasù

पळस *Bra.*

بلاچیو *Arab.*

Pláso Lat.

[illegible] Mal.

Palasù

पळस Bra.

بلاجبق Arab.

P L A S O.

TAB. XVI. & XVII.

ARbor quam Malabaræi *Plaſo*, Brachmanes *Palaſu*, Luſitani *Favas de engenho*, Belgæ *Rattenhauwen* vocare conſuevere, trium hominum longitudinis eſt, unius craſſitiei, cortice exteriori cinericio, ſicco, fragili, qui è nigro rubeâ inveſtitur tunica, interiore vero molli quamvis craſſo, quo inciſo gummoſus ſanguineus affatim exſudat liquor, ſapore ſubdulcis; *Radix* fuſca eodem cum caudicis liquore eſt ſuccida. *Folia* craſſa, prægrandia, braſſicæ ſabaudæ hybernæ imitantia, è lato rotunda, ſeſqui fere ſpithamam longa, albo nerveo obducta limbo, tactu ſubaſpera, colore ſuperne è viridi fuſco nitentia, inferne dilutiora, terna pedunculis rotundis, craſſis, cubitalibus ſurculis inhærent. Venulæ, quæ è media majori erumpentes in recta duntaxat parte viſuntur, in ſe invicem revolutæ, ſupinam ſuperficiem ſtriant, aſperitatem dicto modo cauſantes. Saporis expertia. Longiore denſoque è ramo, ſupra foliaceorum exſurgente, petiolis ſpiſſis, ſeſqui fere uncialibus, parumper tomentoſis, plures alterni proveniunt *flores* papileonacei grandiuſculi tetraphylli; coloris coccinei Muricu adeo ſimiles ut cetera exinde peti queant. Odor ipſis acris. Calycis vero quinque cuſpidalis petiolus parum tomentoſus eſt. *Siliquæ* permagnæ, ſpithamam longæ, tres pollices latæ nervis eminentibus multis pilis dum adhuc virent decumbentibus obſitæ, lateribus pene contiguis perplanæ cortice interiori cartilagineo, candido ſunt, odore ſubacri. Harum in vertice, una valde compreſſa ac complana reperitur faba, cortice tenui, rubro, pulpa,

in duas ſeſe dividente partes, albâ: maturis ſeminibus ſiliquæ rubent, quæ, priuſquam faba conſpicitur in juſtam excreſcunt magnitudinem. Faba ſolitaria, magnæ incluſa ſiliquæ ſubdulcis eſt ſaporis, graveolens. Creſcit in *Cranganron*, *Bellanga*, multiſque aliis Malabarici regni tam montanis quam apricis locis copioſa, ſemper frondens. Bimula flores Septembri, Octobri, fructus Januario ſequentibuſque fert menſibus. Quadragenaria emoritur. Aſt rami terræ impoſiti confeſtim radicantur. Lignum & folia gentilium cæremoniis inſerviunt. In pulverem redacti fructus, aſſumpti lumbricos educunt, cortex eo modo cum zinzibere exſiccato, exhibetur in morſu viperino.

Tab. XVI. & XVII.

Arbor hæc inter *Loborum* genus refertur. Secundo poſt ſementum anno fructus fert, idque quadraginta annorum ſpatio. Qui plura de ſimilibus *Lobi* generibus ſcire deſiderat, inſpiciat Caſp: Bauh: in pinace Lib: 11. Sect. 2.

KARIN-

Pars 6. Tab 18.
Karin-Njóta Lat.
Mal.
Locandi
Bra.
Arab.

KARIN-NJOTI.

TAB. XVIII.

K*Arin-Njoti* Malabarensibus nuncupatur, quam Bragmanes *Locandi*, Lusitani *Fruta Sancta* Belgæ *Kroon nooten* dicunt; arbor tantæ proceritatis est ut sex hominum superet altitudinem; *Caudex* ei hominis crassitudinis; rami cortice nigro, ligno albo, sed amaro; teneriores viridi sunt. *Radix* cum odore tum sapore gravis atque amara. *Folia* peramara, crassa, solida, glabra, vetustiora facile fragilia, oblonga, obtusa, rectâ in parte è viridi fusca, adversa dilutiora; è crassis rotundis fere pollicaribus proveniunt petiolis costa multas albidulas fundente venulas, divisa. *Flores* circa ramorum summitates in surculo perlongo, rotundis, parvulis, purpureis petiolis plures conjunctim, inhærent, tribus & quatuor, & quinque aliquando, ad invicem inflexis constantes foliis, ex angusto latis & obtusis, lenibus, colore ab uno latere subflavo, in album vergente, ab altero propemodum sanguineo, utrimque nitentibus, è calice in quatuor lacinias dissecto, prorumpunt. Stilus mediastinus brevis crassusque, filamentum oblongum è fusco flavum emittens, stamina oblonga crocea, apicibus quæ donantur ruffis, comitatur. Odoris plane expertes. Successi floribus *fructus* pedunculis curtis, tortuosis, fasciati, elongo cauli seu petiolo appendent nuciformes, quamvis aliquo modo planiores, cortice crasso, lignoso, fungoso ac levi, qui includit unum nucleum duos in lobos cute è flavo rubente divisum; gustu amarissimum. Arenarum amans prope littora invenitur in insula *Baypin* pone *Paloerti*, *Arregatti* aliisque locis, ut & in insula *Zeylonensi*. Flores ejus Januario, fructus Martio, Aprilique mensibus, frondes

ſemper viſuntur. Ceterum arboris hujus folia, balneum præſtant febres fugans algidas; contrita vero eryſipelati occurrunt; temporibus adfricta, colubri cujuſcunque adverſantur veneno. Eorum oleo incoctus ſuccus linimento Pſydraciæ eſt. E fructibus autem primo conficitur oleum articulari, dein potio, choleræ medens morbis. Radici Boream verſus excreſcenti magicas Malabaræi attribuunt vires.

Tab. XVIII.

Carolus Cluſius in Exotic: l.3. Cap. 16. refert duo *Lobi* genera, quæ valde huic *Karin-njoti* juxta deſcriptionem ſimilia ſunt. Verum quoniam vehementer dolet talium fructuum allatores ſibi nullam figuræ arborum dediſſe notitiam, nihil certi ferè de ea potuit referre. Itaque noſter auctor quantum ego ſcio primus eſt, qui eam pefectè deſcripſerit.

KAKA

Caesalpinia panicul

Káka-Mullù Lat.

കാകമുള്ളു Mal.

قَحَاقُحَامُوالْحُوْ Arab.

KAKA MULLU, vel *KAKA MOULLOU.*

TAB. XIX.

ARbor quæ *Kaka Mullu*, vel *Kaka Moullou* apud Malabarenſes, *Ticanto* Brachmanes, *Graon de Veado* Luſitanos, *Schulpdoorn* Batavos audit; brachium craſſa eſt, ligno candido, cortice leucophæo & ſcabioſo. *Rami* ejus proxime deſcriptarum modo ſpinoſi, medulla perfoſſi, aliquantulum contorquentur. *Radix* odoratius vibrat, ſubſalſa. *Folia* ſpiſſa, ſolida, glabra, ſumme viridia è longo aculeata, ex adverſo gemina, ſurculis, qui duobus ſpinis gaudent, affiguntur, primum leniter conſtrictiva ubi manduntur ſubacria, inodora. E gemmis fulvis, *flores* papilionacei, lutei, ſurculis, pollicaris longitudinis juxta florem inflexis è pedunculis adhæreſcunt polyphylli: decem namque, *Mouringo* haud abſimiles conſtant foliolis, quorum ex inferioribus unum inflectitur, ceteris cochleari ſimilibus; quatuor interiora è longo latiora ſunt. Stilus hirſutus ut *Mouringo*, niſi quod in novem findatur ſtamina. Odoris licet languidioris gratiſſimi. *Siliquæ* latiores, duro cortice intus exalbido, ſingulæ unam ſolummodo grandiorem involvunt fabam, ex albo nitentem; quæ ſaporis ſubacris aromaticique eſt. Arbor paluſtrium cupida, in mali excreſcit altitudinem, vivit prope *Chenotti*, *Parou*, *Warapoli*, aliiſque in locis ad fluminum ripas. Effloret, Junio, Julioque, Fructus edit ſub anni initium maturos; frondibus numquam nudatur. Medicus ejus uſus plane incognitus, niſi quod cortex ex lacte contritus vaccino diabetem gonorrhæamque perſanet.

TAB. XIX.

Hæc *Kaka mullu* ad *Loborum membranaceorum* pertinet genera, cujus mentionem facit *Cluſius in Exotic.* L. III. C. XVI.

Ban-Karetti Lat.
Teringúſsi

BANKARETTI.

TAB. XX.

BAnkaretti Malabarenſes, *Dou-Tiringouſſi* Brachmæ, *Cliche falſa* vel *Silvada Prajamacho* Luſitani, *Praatjes* Belgæ quam nuncupant, arbor eſt *Caretti* Part. II. Tab. XXII. deſcriptæ alterum genus, à qua differt quod hæc flores proferat ſimplices, juxta ſurculorum exortus poſitos, decaphyllos, è viridi luteos, ſtilum rubrum emittentes. *Siliquæ* Kakamulla effigiem habent, cortice ſunt denſo, ſubfuſco, duro, intus helvolo, foras villoſæ non autem echinatæ, unam duntaxat fabam continentes, quæ perplana piloſaque eſt; ſed prædura & apud medicos in uſu. Naſcitur prope montes denſiſſimis in ſylvis in Provinciis *Candanata*, *Cottate*, ut & aliis locis. In hac alii matureſcunt fructus, alii turgeſcunt, alii florent.

TAB. XX.

Lobus Echinatus Cluſii vel Caretti ſecunda parte deſcriptus, nulla parte in foliorum figura convenit: multo minus ſiliquis, ſpinis carentibus. Magnam ego ſpinoſorum *Loborum* deprehendi differentiam, ut patet ex Banduch. *Zanonii* & *Breynii in Prodromo*: verum quod ad hanc arborem potius eam, ejuſdem cum præcedenti *Kaka-Mulla* dicerem ſpeciei, utpote in multis iſti valde ſimilem. Multas eſſe *Loborum Echinatorum* ſpecies oſtendit ſatis Caſp. Bauh. in Pinace Lib. XI. Sect. 2. Pariter in Occidentali ac Orientali naſcuntur India.

Nágam Lat.

Mal.

Cupajada

Bra.

Arab.

N A G A M.

TAB. XXI.

N*Agam* Malabaræi, *Coupajada Gonconi* Brachmæ, *Fruita gundra* Lusitani dicunt, *Schuyteboonen* Batavi vocant. Altitudine quatuor crassitie unius hominis arbor est; ligno candido rubea medulla trajecto, cortice cinereo; radice odore gustuque sylvestri. *Folia* ejusdem ac radix odoris saporisque, oblonga, cuspidata, densa, rigida, in superiore parte glabra, subobscura, inferiore cinericea sunt, costa donata crassiori, in ligneos nervos porrectâ. *Flores* umbelliferi pentapetali, rubei, surculis ramulosis innitentes, globulum rufum stilumque breviorem includunt. Floribus è singulis quaterni imo quini exoriuntur fructus. *Siliquæ* digitali longitudine, spadiceæ, cortice subamaro, unam singulæ investiunt fabam pelle candidam, intus mollem & fungosam gustu amaram & adstringentem. Arenosis licet, paludosis tamen gaudet, locis, in insulis *Bendurti*, *Aroe* aliisque intra *Cranganoron & Porca* sitis, frequens, Augusto, Septembri, Novembri florifera, Martio, Aprili fructifera, perpetuo frondens est. Foliorum succus cum nucis Indicæ oleo ventri illitus, lunaticam ejus intusmecentiam dispellit.

TAB. XXI.

Quoniam (quod sciam) nulli auctores aliquam hujus arboris faciunt mentionem nihil certi quoque de ea definiri potest, nisi quod hi flores non in umbellæ, verum ramorum formam proferuntur. Si quis autem de similibus siliquosis plura desiderat *Clusium in exoticis. lib.* 2. adeat ubi de pluribus agitur speciebus.

Noel-Válli Lat.

Mal.

نُولْ وَالِّي Arab.

NOËLVALLI & PANNIVALLI.

Tab. XXII.

A Malabaræis *Noëlvalli* & *Pannivalli*, à Brachmanis *Solori*, Luſitanis *Folhas do porco*, Belgis *Hoefblad* audit. Hic ramuſculis proximas maritans arbores frutex, cortice eſt nigricante, rubris inſperſo maculis, ligno viridi medulla perterebrato; *radice* ſubſalſa atque inodora. *Folia* fraxini ſimillima, ſulcatis inhærent ſurculis, craſſiora, ſolida, glabra, nitentia, ſuperne magis fuſca, inferne dilutiora, ubi & coſta eminet lignoſa, flaveſcens: ſapor iis ſubacris. Inodori *flores*, è calyce monopetalo rubicundo, papilionacei longis è ſurculis, ut *ramena-pumaram* Tab. LXI. Tom. IV. deſcr. dependent candidi, tetraphylli, quorum unum latius rotundiuſque & inciſum in cacumine leviter quodammodo inflectitur, duo lateralia oblongiora, exteriora verſus incurvantur. Stilus ut in *Wellia Tagera* paullo ante deſcripta, haud abſimilis, exalbidus minorem in ſe continet alium ſubviridem è calice erumpentem. In gemmis compreſſis unum latius folium cetera complectitur. *Siliquæ* longitudine & gracilitate digitali perplanæ, duo, tria, iſthmis diſtincta, ſemina, fabarum rudimenta intus includunt. Ipſæ fabæ ſole percoctæ cinericei ſunt coloris, ingrati ſaporis. Auguſto flores, permaturos fructus Decembri & Januario menſibus, frondes perpetuas promit. In inſula *Baypyn* ceteriſque locis fluviorum ripas obveſtiunt. Comeſtæ immites fabæ alvum cum torminibus ſolvunt; Folia in cataplaſma redacta Eriſypelati conducunt. Cortex cannabinum æmulans in funes redigitur.

Tab. XXII.

Flores hujus fruticis ſunt galeati & labiati, conveniuntque cum quibuſdam Orchidis ſpeciebus exceptis uncinulis.

Katú-Púl-Colli *Lat.*

കാട്ടുപുല്ക്കൊല്ലി *Mal.*

Bana-Dadu-Nari

बानदादुनारि *Bra.*

فحاطز بوتو فحاكي *Arab.*

KATOU-PULCOLLI.

TAB. XXIII.

KAtou-Pulcolli Malabarenſibus, *Rana-dadumari* Brachmis, *Arvore-enſitho* Luſitanis, *Koelblad* Belgis nuncupatus, homine longus frutex eſt, cujus inodora è *radice* fibroſa, ruffa, geniculatus, carinatuſque exſurgit ſtipes duntaxat unus, fractu perfacilis, ramulos è geniculis protuberantes habens gemellos oppoſitos. *Rami* ut & ſurculi pertenues ei ſunt colore fuſci, teneri pilis rugoſi. *Folia* hic illic ſurculis inſident rara, è longo anguſta, longitudinis pollicaris, è viridi fuſca, inferne dilutiora, quæ lapſis floribus, ramis decidunt. *Flores* purpurei è foliaceorum ſurculorum erumpentes extremitatibus, folia habent è longo anguſtiſſima, erecta, extrorſum criſpata, quorum unum anguſtius inferne candidum venis ſtriatum, alterum latius eſt. Stamina bina exalbida, purpureis oblongis apicibus, duobus quoque gemmulis exornata, albens ſibi è calyce viridi exortum, adjunctum habet filamentum. Decidentibus floribus è calyce capſulæ enaſcuntur ſeminales, ubi calyce excipiuntur è longo anguſtiores, capitulo compreſſo, oblongoque ſunt, virides hirſutæ, ſiccæ lignoſæ, cortice albulo. Ipſa vero ſemina complanata è ruffo fuſca duabus in cellulis interſepimento quodam diſtinctis, prope capitulum bina ut plurimum reperiuntur, fabæ figuram æmulantia, ſapore odoreque carentia. Arenoſis ipſis frutex apriciſque gaudens campis, circa *Cochin* & *Warapoli* multus eſt. Flores Januario, ſemen maturum Martio, Aprilique dat menſibus. Medicus internus uſus in ſtomachi doloribus, atque interaneorum inflammationibus eſt, externus in ſcabie herpetique.

TAB. XXIII.

Ad quodnam genus hæc planta pertineat difficile eſt dictu, at flores & ſiliquæ fere referunt *fabaginem Belgarum Dodonei.*

Perim-Curigil
Tali

PERINCOURIGIL.

Tab. XXIV.

P*Erincourigil* apud Malabarenſes, *Tali* Bragmanes, *Circa davetha* Luſitanos, *Honde pinten* Germanos inferiores vocitata arbor, pruno ſimillima, *Radice* eſt ligni albicantis atque in circulos diſtincti, libro quod ad colorem ſanguineo cruſta obducto atra, nullius odoris, ſaporis acris; *Ramis* ligno candido medullato, cortice ſpadiceis. *Folia* longiora, anguſto cuſpide aculeata, ſuperficie glabra, ſpiſſa, rigida, pyri paullo breviora, numeroquina, virore ſupina in parte ſaturo, prona dilutiora utroque nitente ſunt: venulæ utrimque conſpicuæ frequentes per totum oberrant folium, cui ſapor nonnihil pungens odor lentiſſimus. Exigui perianthio quinquies inciſo ſtelliformes, candidi, pentaphylli *flores* perfecti, in ſurculorum cacumine ramulis innati, dena nivea flavis decorata capitibus, habent ſtamina, quorum quina, foliorum ex unguiculis quæ exeunt, paullo planiora ſunt; Stilum inſuper, albentem, craſſum. *Siliquæ* vero cortice coloris aureoli, interno rigido, cano, externo tomentoſo nitente, in dorſo, ubi maturuere hiantes, fabaceum includunt ſemen è longo rotundum pellicula tenui, nigella, ſplendenti involutum pulpa conſtans in viridem inclinata, umbilico ſiliquæ, in angulo extuberanti, duos in lobos diviſum, adhærens. Arenoſis *Ange-Cai mal* vicinis, aliiſque ut in inſula Zeylon *Paniture*, & *Alican* pratis, abundantiſſime prodit. Florifera Auguſto, Decembri vero, nonnunquam bis in anno maturos fert fructus. Ceterum è nimio rigentibus frigore membris motum reſtituunt contuſi fructus; quorum è lobis exprimi-

tur oleum aphthis convenientiſſimum. Folia in balnei formam decocta tumoris reſolvunt ædematoſos; incantatiſque ſuccurrunt hominibus; quod idem præſtat ex aqua orizæ contrita radix, alias oleorum inſerviens coctioni.

TAB. XXIV.

Fructus atque ſemen hujus *Perin-Curigil* videtur quodammodo convenire cum XII. exoticorum fructuum ſpeciebus, de quibus Cluſius in Exotic. L. 2. C. 16. cæterum de hac arbore nulla fit apud ullos auctores mentio.

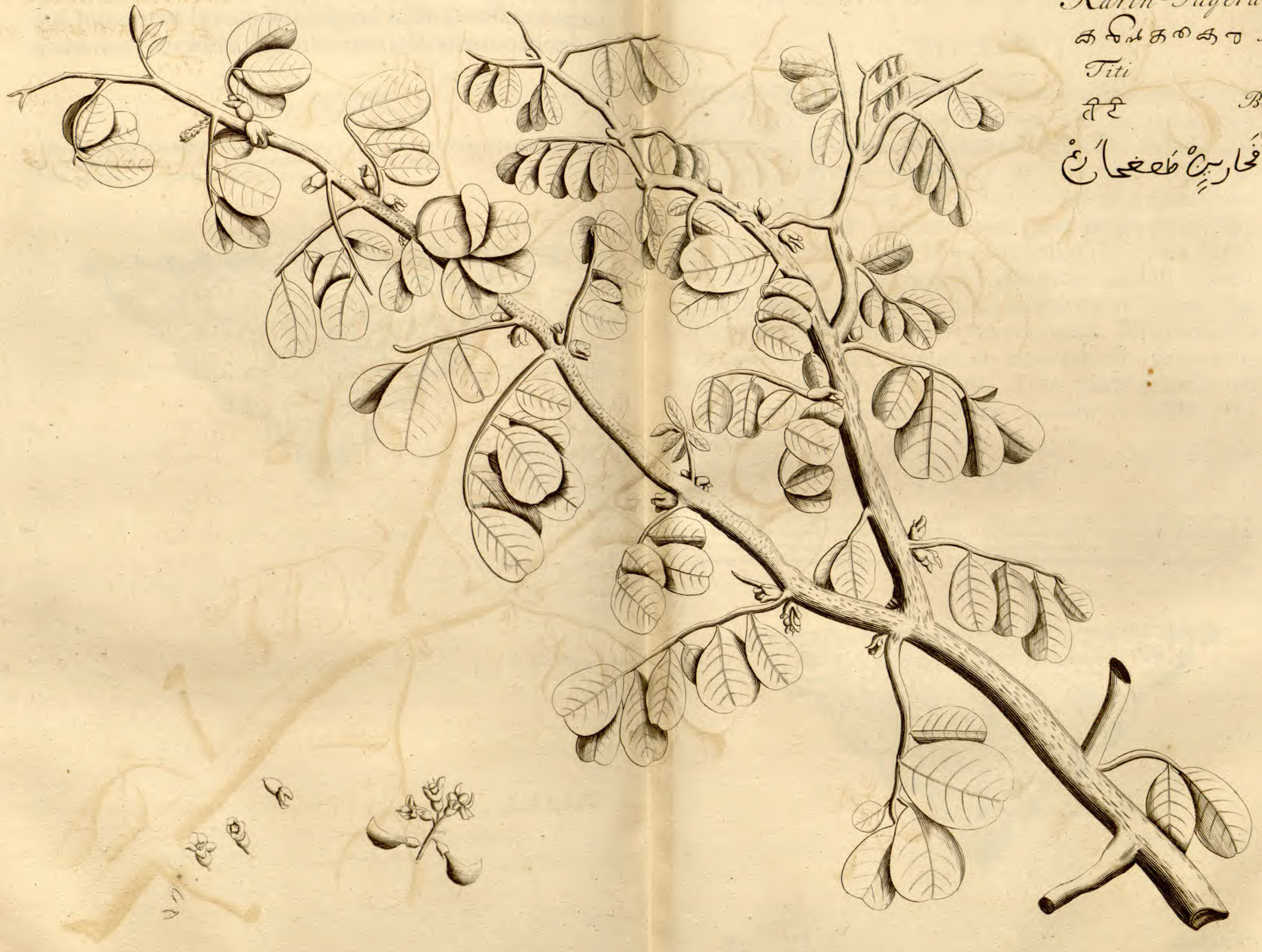

Karin-Tagera Lat.

കരിന്തകര Mal.

Titi

तीटि Bra.

فَحارِبنْ ططغحاعْ Arab.

KARIN-TAGERA.

TAB. XXV.

QUæ *Karin-Tagera* nomine Malabarenſibus, *Titi* ac *Ebormo* Brachmanibus, *Tagera dimato* Luſitanis, *Wild Glidhout* Belgis audit, humilis, corylo ſimillima, ſpecies *Tageræ* Tab. LII. & LIII. voluminis ſecundi deſcriptæ habetur, quacum etiam quod ad *folia* plane convenit, excepto quod hujus rotundis oris leviter ſinuatis ſint. *Flores* papileonacei, difformes candidi, tetraphylli apparent. *Siliquæ*, cum ceterarum rectæ ſint, hæ incurvatæ fabas furvas nitentes continent. Montoſis locis in *Candenate* aliiſque regionibus familiaris eſt, ſemper virentium habetur in numero. Uſus plane ignotus niſi quod è radice paratum oleum capillorum reſiſtat profluvio.

TAB. XXV.

Hæc eſt ſecunda *Tageræ* ſpecies ut prodit Auctor noſter. Itaque Lectorem ad notas noſtras in ſecundum tomum remittimus, ſolummodo dicemus in duabus hiſce ſpeciebus magnam eſſe formæ differentiam quare quoque hæc *Karin-Tagera* habetur ejuſdem cum aliis ſpeciei ſylveſtris. Omneſque hæc *Tageræ* ſpecies videntur ejuſdem generis, cum Uxana Pauli Ammani in Charactere plantarum. F. 443.

Padri Lat.
Mal.
Pádri
Bra.
Arab.

PADRI.

TAB. XXVI.

P*Adri* Malabarenſibus, *Bovatti* item *Padri* Brachmanis, *Favas da Cobre* Luſitanis, *Adderbonen* Belgis denominatæ arbori, decem hominum altitudo eſt, craſſities unius; *Rami* teneriores virides ligno albineo, ſimilique medulla, circa medium flavâ, conſtant. *Radix*, cortex, folia, fructus plane inſipida, atque inodora. *Folia* è rotunda baſi acuminata, ſpiſſa, mollia, prona ſuperficie dilutiora, ſupina fuſca, (ubi venarum porcis, medianâ lignoſâ è coſtâ aliquot numero diductis ſtriantur) gemella ubique, pedunculis è ſpadiceo nigris, communibus cubitum propemodum longis, ſpadiceis quoque, geniculatiſque adhærent ſurculis. Aſt propriis ſurculis, plures ordine geminato, tenuibus petiolis adfiguntur perfecti *flores* lutei, cariophyllos imitantes, quinis, è calyce ſubruffo prodeuntes foliis, circa oras, ubi pallent, criſpatis, venulas in adverſo latere habentibus, lanugine cana ac molli obductis. Quatuor iis tenuia, candida, longioribus croceis inſtrata apicibus ſtamina ſunt; Stilus paullo eminentior è viridi albens, circa imam craſſior, ſupremam ſtrictior partem. E floribus prognatæ *Siliquæ* è longo anguſtæ, longitudinis trium ſpithamarum, quadratæ ſunt, angulis ipſis acutis eminentibus, contortæ, corticeè fuſco nitente, maculis interſperſo, ſubſtantia duro, filamentis intus pertexto ligneis. Semina ipſa oblonga lignoſaque ſunt; inſipida, odoris exſortia. Montoſis frequens locis in *Teckencou*, *Calicolang*, aliiſque Provinciis exſurgit. Floret Januario, fructus leguntur Aprili, Majoque. Longæva in præcelſam excreſcit altitudinem. Si

medicum ſpectes uſum, viſcerum rigorem intolerabilem diſpellit foliorum decoctum. Limonis hujuſque commixti ſucci medentur maniæ. Corticis vero ſuccus, cum fructu Peræ ſubactus, immodicum inhibet fluxum menſtruum. Radicis cutis cum calamo aromatico, zinzibere contrita, foliorumque Padri ſucco admixta exhibetur morſis à putrefaciente colubro, Malabarenſibus *Polenga* dicto.

Tab. XXIII.

De hac arbore parum mihi ſatis faciunt auctores, niſi iſtæ forent ſiliquæ, quas deſcribit Cluſius Exot. L. III. C. XVII. Sub nomine *quadrangularis Lobi*, verum nulla certitudo dari poteſt, cum imperfecta ſit deſcriptio.

KEDAN-

Sesbania aegyptiaca

Kedángu Lat.

കെടങ്ങ Mal.

Kanánga

कणग Bra.

[illegible] Arab.

KEDANGU.

TAB. XXVII.

MAlabarensibus *Kedangu*, Brachmanis *Kenanga* Lusitanis, *Fruita d'Agarao*, Belgis *Spinnekoppen* dictus, duos homines altitudine æquans frutex est, trunco crasso semipedali, ligno candente, medulla vero viridi, libro, ubi siccus est, cinereo, intus virente. *Rami* autem cortice glabro nitente, venis rubentibus striato, teneriores, hirsuto obducuntur. *Radix* perquam fibrosa in transversum diffunditur. *Folia* tenuia, lenia, è longo angusta, pollicem longa, anterius rotunda, supina parte fusca, pronâ vero dilutiora, hirsuta ubi talis quoque in cuspidem exiens multipliciter divisa costa conspicitur; *Tsjapangam* modo communibus surculis adhærent, decessoque jam die collabuntur: sapor iis subadstringens. Inodori, flavi, papileonacei, plures ex uno prorumpunt petiolo *flores* tetrapetali; quorum unum exterius internigrans, interius flavescens solum est; duo vero angustiora atque erecta flavo colore satura, quartum è viridi atque albido nitens, sunt. Stilus ex albo nitens & circa medium inflexus in novem filamenta subflavis apicibus dotata finditur. *Siliquæ* spithama longiores quamvis angustissimæ valdeque contortæ, dura ac spinosa cuspide donatæ virides primò languidæque sunt, seminalibus loculis, ab interiori cartilaginea contracta pelle productis, sepimenta seminum efficientibus, protuberantes; ast veterascentibus iis evanescunt ac subsident extuberantiæ, ipsæ vero siliquæ elongantur, rigidaque incurvatura inflectuntur. Fabæ primum è viridi nitentes, exsiccatæ perquam parvæ sunt; coloris è cinereo fusci nitentis; saporis nullius,

Mo. Bot. Garden, 1893

vel plane ſylveſtris. Natale ſolum diligit limoſum udumque, ad urbem *Cochin, Nari*, aliiſque frequens eſt locis; Florens menſe Martio, fructus Decembri leguntur. Vires ſi ſpectemus, cum proxime deſcripta arbore conveniunt; teneriores tamen ſiliquæ calefaciunt inteſtina. Confectum balneum è foliis, omnes diſcutit tumores. Epileptici, aphthiſque laborantes pueri, florum ſucco facillime curantur.

TAB. XXVII.

Arbor hæc habenda eſt *Coluteæ* ſpecies; ideoque nobis vocata *Colutea Siliquoſa Malabarienſis*.

ALPAM.

Alpam Lat.

Mal.

Apama

Bra.

Arab.

ALPAM.

TAB. XXVIII.

MAlabaræi *Alpam*, Brachmæ *Apama* item *Pahiora*, Lusitani *Fruita Tirilha*, Batavi *Manerik* vocant fruticem, cujus caudex nonnunquam bis terve divisus, cortice vestitur è cinereo viridi, inodoro, acido adstringentique. *Rami* ligno albicante, medulla viridi perfosso, nodis interstincti sunt. *Radix* rubra in capillaceas deducta fibras undique se diffundit. *Folia* ex oblongo angusta, in cuspidem exeuntia, superne saturo virore nitentia, inferne surdiora, costâ majori ramulosâ venis, nervisque intertexta, crassis, curtis interius planis, singula duntaxat adhærent petiolis. Odore sunt haud ingrato, sapore subacri. E purpureo nigelli, inodori, rotundis ac tenuissimis è petiolis prorumpunt *flores* bini ternive sæpe conjuncti, tribus latioribus cuspidatis constantes foliolis, externe niveis obductis pilis; quorum in medio conspicitur trifariam oblongis, transversis, rubris staminibus, divisus stylus. Floribus cuspidatæ teretesque pulpam carnosam absque seminibus conspicuis saltem, continentes, subcrescunt *siliquæ*. Locis delectatur arenosis & apricis. In *Aregatti* & *Mondabelle* aliisque locis copiosus est. Flores fructusque in anni tam exodio quam exordio, frondes semper apparent. Quodcunque hujus fruticis cum oleo in unguentum redegeris ad psoram, vetustissimaque valet ulcera. Foliorum succus cum calamo aromatico contra serpentium exhibetur venenum. Speciatim vero reguli serpentis (Cobra Capella) veneno resistit radix ex limonis contrita succo, in nodulum ligata,

naribusque pro errhino immissa. Ejusdem junioris colubri infringitur virus eadem radice cum vaccino lacte propinata: quem in finem etiam cataplasmata è calamo aromatico atque hac radice confecta adhibentur.

Tab. XXVIII.

Siliqua hujus arboris valde parvis seminibus repleta est.

NIIR-

Nir-Pongelion Lat.
Mal.
Singi
सीङी Bra.
Arab.

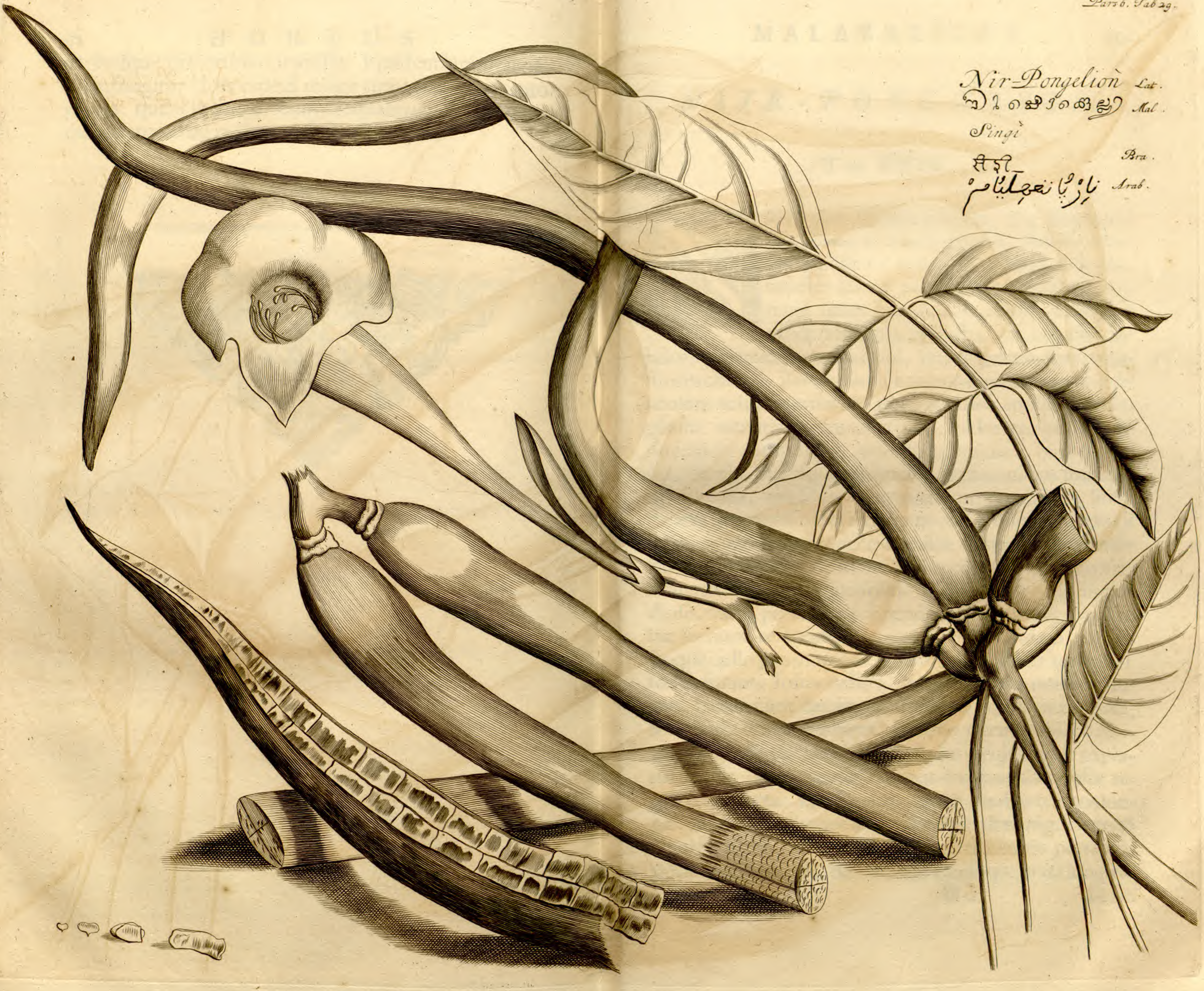

NIIR-PONGELION.

TAB. XXIX.

Niir-*Pongelion* Malabarenſibus, *Singi* Brachmanis, *Cornos dos diabos* Luſitanis, *Bockshoorn* Belgis appellitata arbos, Pyri haud abſimilis, caudice decem plus minus pedes alto, hominis unius complexum craſſo, cortice è viridi cinericeo obducto, ramos habet patulos, qui teneriores ſpadicei, internigrantes ſunt, vetuſtiores cinerei. *Radicis* villoſiſſimæ tam lignum, quam graveolens aciduſque cortex albicant. *Folia* mollia, denſa, glabra, nitentia ſubtus dilutiora, oblonga, prope pedunculum rotundiora, anterius acuminata, bina oppoſita, curtis, fuſciſque pediculis, communibus innituntur ſurculis, viridibus, alternatim prodeuntibus, ſulco ſtriatis. Purpurei coloris eminens coſta oblique percurrit folia, quæ odoris ſaporiſque valde ſunt acris atque infeſti, ubi tenuiora è ſpadiceo rubentia. *Flores* in ramorum ſummitatibus provenire ſoliti, ut plurimum propriis pediolis, craſſis, parumper propendentibus inſiſtunt terni tubæ formam referentes; quippe è calyce longo, anguſtoque collo prorumpentes, latum in orificium tetraphyllon deſinunt; folia craſſiola, carnoſa, circa oras criſpantur: hæcce inter ſtamina candidiſſima, ſpiſſa, acuminata, leviterque inflexa eminent. Ex ipſo autem umbilico albicante erigit ſe elongus candens ſtylus, cujus caput explanatum eſt. Inſequentes floribus fructus inſtar caſſiæ nigræ, contortæ, mucronatæ, unum duoſve cubitos longæ, *ſiliquæ* ſunt, cortice ab uno latere è rubro nigricante, ab altero è viridi fuſco, lignoſis intus filamentis pertexto, odore graveolenti; hæ carnoſo denſoque juxta longitu-

dinem intercepto in quatuor mox tranſverſim in plures diviſæ cellulas, ſemina includunt è longo anguſta, ſuperficie qua ſibi mutuo incumbunt, valde plana, materie duriora, lignoſa, primum albidula, ubi ſicceſcunt rubentia. Humido limoſoque gaudens loco, *Oedampere* aliiſque locis in fruticetis invenitur. Flores menſe Aprili ſequentibuſque, nonnunquam bis in anno prodeunt, fructus Septembri Martiove menſibus. Semper virens triginta complet annos. Fructibus delectantur pſittaci: è ramis radiceque confecta retia, corticis decocto ſubrubro, ea conſervare aſſuevere piſcatores. Fructus vero nucleus cum exſiccato zinzibere, radice fructuve Pavettæ contritus, mediante oriſæ lotura, ſpaſmodicis affectibus Malabaræi *Padda-venera* vocant, laboranti parti, applicandum, egregium linimentum ſuppeditat.

TAB. XXIX.

Flos *Nyr-Porgelionis Daturæ* eſt formam referens floris *Monopetali.*

ISORA-

Helicteres Isora

Isora-Murri Lat.

[illegible] Mal.

[illegible] Arab.

ISORA-MURRI.

Tab. XXX.

QUem Malabaræi *Iſora-Murri*, Brachmæ *Tan-nini*, Luſitani *Pao de chanco*, Belgæ *Schroeſboonen* nominant fruticem, pruni altitudinem æquat. *Ramis* eſt cortice craſſo, duro, colore cinereo, intus virenti, ſapore ſub amaro obductis, ligno duro, candidoque. *Radix* flava, guſtu amara, olfactu haud ingrata. *Folia* craſſiora, rigida, ſupina parte hirſuta, aſpera, mori æmula, lata, per ambitum crenata, vel plura, vel ſolitaria, brevibus capillatiſque pediculis è viridi fuſcis, ipſis ramis inſiſtunt; coſtæ utrimque eminentes, tres quatuorve è petiolo prodeuntes, in minores ſe diffundunt, guſtu amaricant. *Flores*, hinc inde ramorum è nodulis vel ſinguli, vel bini, vel terni pluresve ſimul brevioribus, rigidis, ſcabris, luteis pediolis, erumpunt, inodori, tenuibus & translucidis, colore aureis, conſtantes foliis; horum unum ſtylo accumbens erigitur petalum, quatuor vero lateralium inſtar alarum expanſorum, duo minora anguſtiorave oblique attolluntur, duo inferiora latiora atque ampliora, ſubtus atris aſperſa maculis, deorſum incurvantur. Hæc inter aureolum, aſt inflexum, vireſcens procerior ſtylus extollit caput. *Fructus* autem ſtyli capitulo tranſverſi velut peduſculo inhærent digitales, è ſex velut funiculis, in quos præ ſiccitate poſtea ſe reſolvunt, ſpirali modo in coni formam contorti. Semina plura è viridi fuſca funiculis ſingulis incluſa continentur. Arenoſis proveniens locis, ſingulare non poſtulat ſolum; conſpicitur inter *Cranganoor* & *Mangatti* ut in aliis regionibus ſed rarior. Februario Sextilique menſibus flores, continuo

fere maturum exhibet ſemen. Frondes ei nunquam decidunt. Vires autem egregias in empyemate ſtomachique affectibus præſtat radicis ſuccus, vel ipſa forinſecus adhibita. In exanthemate, quoque & paneritio ſimilibuſque vitiis ſummopere conducere fertur.

TAB. XXX.

Zanonius 13. *Cap. Hiſtoriæ Botanicæ* de hac arbore videtur in ſuo catalogo indicare nomine *Iger-Murri*; Verum autumo malam orthographiam ſolummodo hoc diſcrimen cauſare.

CAN.

Kandel

Kandèl Lat.
കണ്ടൽ Mal.
Candelò
कादकड Bra.
فحانضحل Arab.

CANDEL.

TAB. XXXI. & XXXII.

CAndel Malabarensibus, *Candalo* Brachmanibus, *Paõ Salgado Macho* Lusitanis, *Runboom*, & *Kandele* Batavis dictus, frutex hominis implet complexum, tantoque numero novos è flagellis prono pondere deflexis, terræque superficiei dumtaxat leviter insertis, velut stolones erumpentes, emittit stipites, ut ipsam matrem difficillime queas invenire. *Ramorum* geniculatorum lignum intus duritiæ firmæ, cortex cinericeus, intus rubens, exterius fuscus est. Ipsi autem rami ut & surculi in conum fastigiati, folioso involucro tenerum germen involvente in superiori parte foliis abundant, inferiori destituuntur. *Folia* gemella, ordine decussato, petiolis, longiusculis, è viridi dilutis, interius carinatis, longa, aculeata, densa, solida, superficie utraque præplana glabraque virore in recta parte pene fusco nitenti, in adversa dilutiore, in geniculis prodeunt: costa media crassa, in pronâ solummodo eminens multas subtiles venulas intus ipsum folium subeuntes, externe haud conspicuas, relicto ad marginem limbulo, parallelo ductu ast obliquo anteriora versus decurrentes, producit. Sapor sylvestris & adstringens. *Flores* rosis proximi è flavo rubicundi, duodecim petalis rigidioribus, oblongis, erectis, introrsum quodammodo contractis, ac duabus cuspidibus anterius eminentibus, ut & filamentis è croceo infuscum vergentibus constantes, in foliorum exortu prorumpunt. Plurima vero in medio stamina longis elatisque apicibus è rufo albicantibus, capitata conspiciuntur. Insuper languide albens stylus ex umbilico exsurgens. Eorum calix oblongus in duodena angustiora, acuminata, crassa, rigida di-

viſus folia, ex parte viridis, ex parte roſaceûs externe, interne exalbicans eſt. Gemmæ vero elongæ, cuſpidatæ duo ſtamina intra foliorum unguiculos recondita, ſi diviſeris exhibent. Deciduis floribus ſuccreſcunt *fructus* ſpithamam longi, pollicem craſſi, rotundi, clementer in acumen exeuntes, prope calicem craſſiores, cortice ſpiſſo, & ſubfuſco, carne intus alba ac lignoſa, quodammodo fungoſa, medulla intermedia rubra; ſi, quod facile fit, frangas, intus vides pilis eminentibus leviſſimis candidis obſitos, germen velut ſurculum foliaceum viridem continentes. Hi ſi in terram arenoſam decidant ut cuſpis inhæreat, aculeo in commiſſura ſolutô, mox radices agunt & in plantam adoleſcunt. Terra ſalſa & arenoſa huic generi arborum apta, unde in ripis ſalſorum lacuum, fluviorum, ceteriſque locis paludoſis, præſertim *Cochin* frequens eſt. à bimatu fert maxima anni parte fructus, flores autem ſemper, quinquagenaria moritur. Radices lineorum inſerviunt tincturis, ut folia agrorum ſtercorationi. Cortex, quo utuntur coriarii & lotrices ad veſtes purgandas, ſi ex oleo teratur donec craſſitudo ſordium fiat, illitu finit artuum laſſitudines. At lacte & butyro recente exceptus, opitulatur ex hepate albo (ut vulgus loqui amat) læſis; ſi applicetur.

KARIL-

Kari Kandel Lat.
Mal.
Sabò-Candelò
कादकडरा Bra.
Arab.

KARII-KANDEL ſeu *KANIL-KANDEL*.

Tab. XXXIII.

QUæ nomine, *Karii-Kandel* ſeu *Kanil-Kandel* apud Malabarenſes, *Savo Candalo* Brachmas, *Salgeira Sativo* Luſitanos, *Tamme Runboon* Belgas venit arbuſcula, mox deſcriptarum ſpecies eſt, iiſcum plane conveniens, niſi quod altitudine ternos ſuperet homines, neque in tot dividatur ſtipites. *Folia* figurâ prorſus eadem, aſt longe minora, adeo ut quatuor aut quinque demum pollicum ſint, petiolis minoribus imponuntur. *Flores*, è calyce octo laciniis, quæ remanentes, ſe retro flectunt, prædito, candidi, ſupra foliorum exortus terni, ramis bini pediculo innixi prodeunt, octo etiam habentes acuminata petala, *ſtamina* exalbida, rubris exornata apicibus. *Fructus* autem ut in proximis per omnia iidem, excepto quod digiti minoris latitudine craſſitieque ſint, teneriores cortice viridi, vetuſtiores è rubro cærulei. Loca uliginoſa valde deſiderat, frequens ideoque in *Portea* aliiſque locis. Annotina fructifera fertur, ut & quinquaginta implere annos. Decidui fructus, ut in *Candel* eodem modo ſe irradicant: teneriores in eduliis ſunt, Caril in ſole exſiccati etiam cum nucis nucleo eduntur. Cortex autem in ſero lactis decoctus inteſtinorum tormina, dolores, flatuſque, tollit. Huic ut & fructibus affuſus *Beladambu* ſuccus, oleum *Marotti* in vulnerarium unguentum coquuntur. Eidem ſi cortices minutulæ nucis Indicæ ac viridi-areſcæ fructui additi, contritique ex aqua decoquantur pura, aphthis, ſi os ea eluatur ſæpius, medentur.

P. vo 6. Tab 34.
Peé-Kandel
Candelô

PEE-KANDEL.

TAB. XXXIV.

QUam *Pee-Kandel* Malabarenſes, *Ala candalo* Bragmanes, *Salgeira Mainato* Luſitani, *Wilde Runboom* Belgæ vocant, proxime deſcriptarum ſpecies, pluribus ſtipitibus fruticeſcens, trium hominum longitudine eſt. *Folia*, quæ ni majora, craſſioraque eſſent, mox enarratarum poterant videri, pronâ parte dilutiora, internigrantia, craſſis, è viridi albicantibus appendentia pedunculis, coſtâ perquam craſſa, atque eminente donantur. Sapor ſylveſtris atque adſtringens. *Flores*, è calyce craſſo, rigido, quater inſecto, bini & bini erumpentes, candidi, poſtea tamen rubeſcentes, curto rubenteque pediolo, communi virenti inſeruntur; conſtant hi quatuor ex oblongo anguſtis, cuſpidatis, circa oras lanuginoſis hirſutiſque petalis, in calyce farina alba quaſi conſperſis. Apicibus vero duodecim, decem, novem, rariſſime undecim, elevatis, acuminatis, luteis, breviſſimis ſtaminulis inſiſtentibus, medium una cum globulo fætus primordium continente occupantibus. Odor quamvis debilis non equidem ingratus. *Fructus* oblongiores cæteris, longitudine enim duas vel ſaltem ſeſqui ſpithamam excedunt, craſſioreſque ſunt, præſertim circa apicem leviter faſtigiatum. Teneriores virent, dein una ex parte cortice rubeſcente, capitulo craſſo, oblongo, anguſtoque ſunt collo, cui mediante articulatione fructus alligantur, intra orificium ſuum ſurculum foliaceum, exiguum, aculeatum, rubrum, qui ex fructus procedit umbilico, recondentes. Eodem modo, ut in aliis Candel, decidui fructus ſe ſolo irradicant. Ad *Cochin* ac *Cranganoor* copioſa eſt. Vires uſuſque cum proximè deſcripta coincidunt.

Tsjerü Kandel *Lat.*
ചെറുകണ്ടൽ *Mal.*
Candelò
कादकड *Bra.*
جهرو كندل *Arab.*

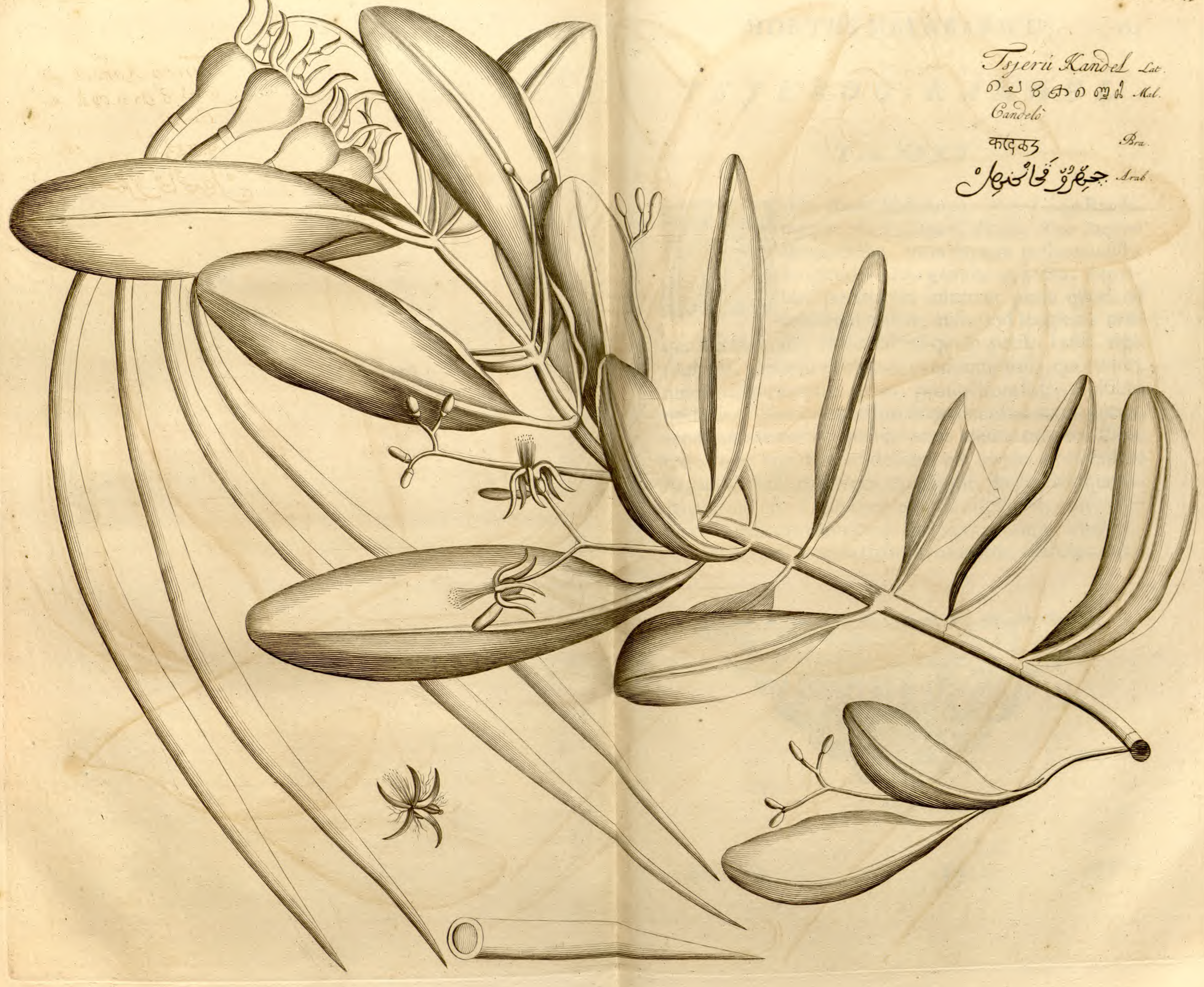

TSJEROU-KANDEL.

TAB. XXXV.

T*Sjerou-Kandel* Malabaræi, *Maha-Candalo* Brachmanes, *Salgeira Mayor* Luſitani, *Water Runboom* Belgis dictæ, intra ſeptem pedes conſiſtit longitudo. *Folia* gemina oppoſita, brevibus pedunculis inhærent plane quod ad texturam eadem, niſi quod longiora, oriſque ſint rotundis. *Floris* exalbidi quina, petila, craſſa, rigidiuſcula, ſtellæ in modum expanduntur folia, quorum ex interſtitiis numeroſa, nivea, productiora fuſcis capitibus nodulata, filamentis criſpis & candentibus concomitata, erumpunt ſtamina, quibus adeſt bifidus candens ſtilus. Odor non ingratus ſed debilior eſt. *Fructus* ſunt ſimillimi *Pee-Candel.* Salſa petit loca aquoſaque. In *Paroe* aliiſque locis plurima eſt. Lignum combuſtioni inſervit; cortex vero cum exſiccato zinzibere aut pipere longo, *tripali* vocant indigenæ, & aqua roſarum contritus, diabeten curat.

Poú-Kandel Lat.

പൂകണ്ടൽ Mal.

Candelò

कादळ Bra.

بجوفحا نضجهل Arab.

POU-KANDEL.

Tab. XXXVI.

Pou-Kandel Malabarenſes, *Siri-Candelo* Brachmani, *Salgeira Fermea* Luſitani, *Kleyne Runboom* Belgæ dicunt, priorum ſimillima, altitudine duorum hominum eſt, paucioribus ſtirpibus è radice protuberans. *Folia* cum ſingula, tum gemina, rubris brevibuſque adnata petiolis, cæterorum formam & texturam habent, excepto quod oris plane ſint rotundis. *Flores* præ cæteris teneri, candicantes, pentapetali, conjunctim è peduſculis gracilibus è viridi dilutis, dependent, foliis retro ſe flectentibus. Stamina quina, candida, apicibus grandiuſculis, exalbo cinereis, ſtriatis parumper & intortis, una cum ſtylo niveo, acuto, prodeunt. Ob gratiſſimum odorem pluris veneunt. *Fructus* combinati, eandem cum cæteris habent formam, quamvis paullo ſunt minores leviterque incurvati, & in acumen deſinentes. Per totum Malabaricum regnum copioſe provenit; frutici longævo ſemper flores ſunt, quibus gentiles, *Corinbins* dicti, exornantur. Medicos non habet uſus.

Kàda-Kandèl Lat.

കാടകണ്ടൽ Mal.

Arab.

KADA-KANDEL.

TAB. XXXVII.

KAra-Kandel Malabarenſibus, *Tara-Candelo* Brachmanibus, *Salgeira falza* Luſitanis, *Baſtert Runboom* Belgis dictus frutex, ramos habet è fuſco atros. *Folia* craſſa, glabra, oblonga, anterius leviter ſinuoſa, rariuſque inciſa, alternatim ramos ambientia, coſta media, nullas conſpicuas fundente venas, ſubtus obducuntur. *Flores* quaternorum quinorumve foliolorum, candidi, hyacinthino more, propriis innitentes ſurculis, ſtamina quinque albula, rufis donata capitibus, è foliorum interſtitiis erumpentia, & ſtylum habent viridiuſculum. Floribus inſequentes deciduis virides, oblongi, fructus ſunt, utrimque perplani, duri, filamentis ligneis pertexti, virentem habentes medullam, in flore vero calices conſtituentes. Arenoſum diligit ſolum. Circa *Waropoli*, quamvis & aliis in locis, multa eſt. Ignotarum habetur virium.

TAB. 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37.

Omnes arbores ab auctore nomine *Kandel* deſcriptæ, longe à ſe invicem differunt; Zanonius Cap. 13. loquitur de diverſis ſpeciebus, nomine *Kandel Kandel-beri*, & *Kandel ſpecies altera* &c.

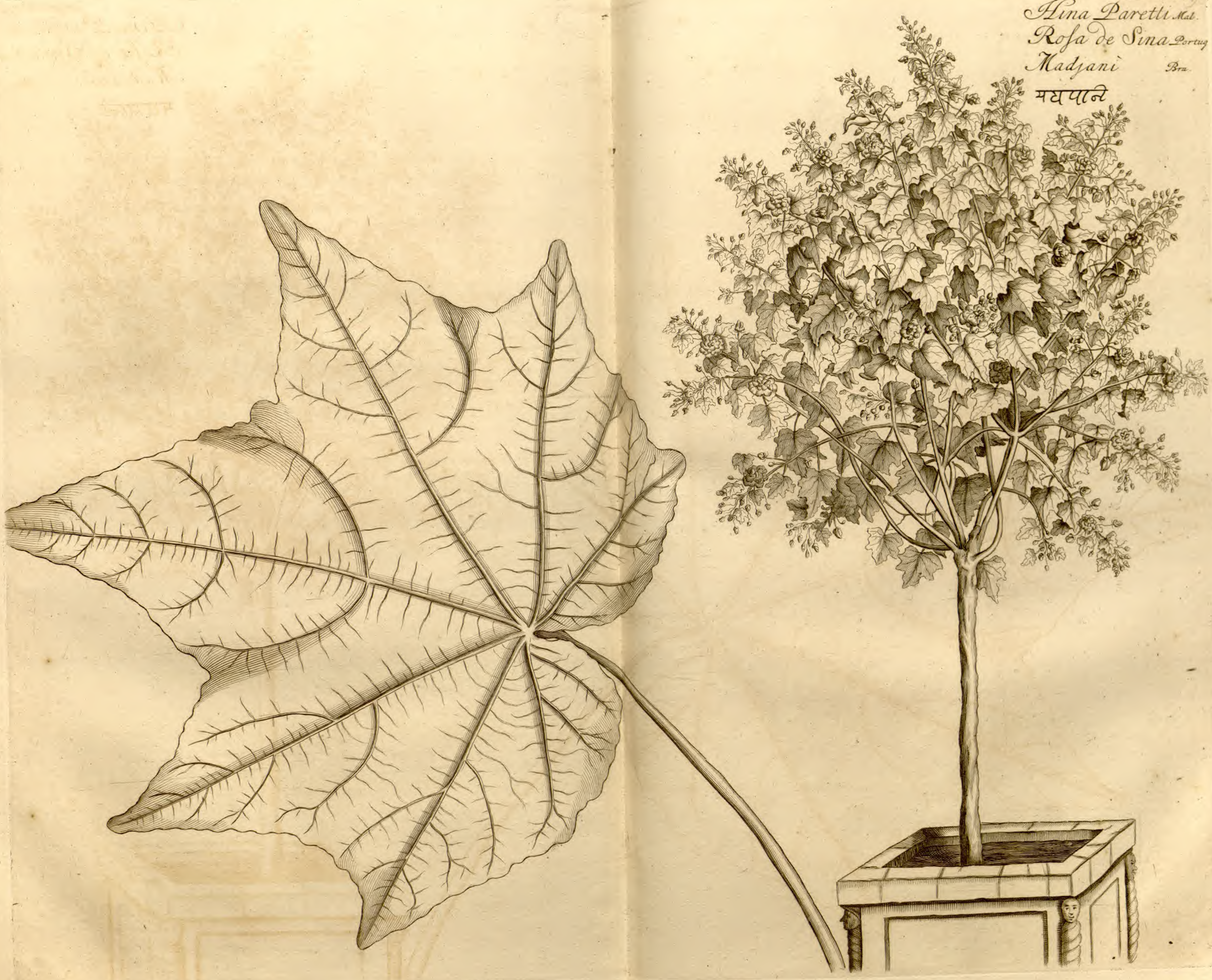
Pars 6. Tab 38.
Hina Paretti Mal.
Rosa de Sina Portug
Madjanì Bra.
मद्यपानी

Hina Paretti

Marcelis Splynter in. fecit.   G. Appelman Sculpsit.

Hina Paretti

Hina-Paretti

Hina Paretti

HINA PARETI.

TAB. XXXVIII, XXXIX, XL, XLI, XLII.

ARbuſcula à Malabarenſibus *Hina Pareti*, Brachmis *Madjani*, Luſitanis *Roſa de China*, Belgis *Sineeſche Roſeboom* vocata, tam accurate à Joanne Baptiſta Ferrario Lib. IV. quos de Hortorum cultura reliquit, deſcribitur, ut nihil ſuperaddi queat, quapropter ejuſdem verba ſubjecimus. *Radix*, albida, *inquit*, lignoſa, numeroſis implexiſque fibris ad ſummam uſque tellurem capillata, ramoſo divortio ſimul una & multiplex, præpoſteri ſitus arborem ſubterraneam, ejuſque, quam parit ac ſuſtinet, ſimilem congeminat. Ab radice caudex pallidus ſimplex, & lævis frequentibus ſubinde diſtinctus oculis connivet, quibus gemmaret in ramulos, niſi cultrix vigilantia cæcatum in teretem proceritatem educeret. Ubi truncus deſinit, concolores frondenteſque rami, virgea prolixitudine ſublimiter lateque porrecti, una nemus arbore faciunt. Caudicis ramorumque materies inſtar ficulnæ candida & carnoſa modice dureſcit. *Folia* magnitudine pampineis, aſperitate ficulneis, figura utriſque, aut potius hederaceis anguloſis conſimilia, ſed tamen crenata, in ipſa rotunditate, angulos & ſinus habent: ſuperiore parte herbido virent colore, inferiore candicant: ramoſis utrimque nervis ac venis ex viridi pallentibus diſtinguuntur, ſua ipſa utrinque lanugine aſperantur: aſperis itidem, craſſis, prælongis, ac ſæpe palmaribus, primo virentibus, tum ſuperiore parte pediculis ſubrubentibus nituntur: & raris intervallis diſpoſita ſic racemos fere conveſtiunt, ut bina invicem opponantur, alio deinde bina, qui priori contrarius ſit, ſejungantur oppoſitu: atque ita geminatione alterna ordo foliorum decuſſetur. Ve-

rum; ut ingenita foliis asperitas minuta non manibus modo, sed oculis quoque contrectata exploratissima esset; lynceum exploratorem, nempe microscopium, sive conspicilium tubulatum consuluimus, quod ab ima parte suffultum ad breve intervallum subdita corpuscula, ingentem in molem amplificata, suisque distincte partibus coagmentata, superne intuentibus demonstrat. Hoc igitur monstrante, in parte folii supina majusculorum nervorum pulvini & mediocriter virides, & albicantibus tanquam stellulis incomposite distincti visuntur. Reliqua vero area inæquales & multiformes in areolas, alba humilique lanugine opertas, & rufis atque eminulis, velut lenticularibus verruculis aspersas, angustis quoque ac virentibus mæandris, tenuioribus nimirum venis sive fibris interstinctas extenditur. Sed pronæ partis torosi nervuli diluta in viriditate candore simili stellati sunt; & reliquum folium pariter lanuginosum ac verrucosum est. Pediculus quoque subviridis, brevique lanugine hirsutus, cum albida, tum subrubicunda scabritie exasperatur. Ab æquinoctio verno in germina oculi turgent. Convoluta foliola primum apparent, quibus paulatim sese tum explicantibus tum amplificantibus virgei subeunt ramuli, assiduo partu, dum adolescunt & roborascunt, è gemmis folia trudentes. Quin etiam non raro fit, ut ex eadem gemma fraterculus folio ramusculus adnascatur. Sic toto ferme anno foliorum ramorumque perpetuo proventu ad hibernum usque solstitium Rosa Sinica silvescit. Atque hoc tandem tempore, cum contra frigora oportuit esse vestitissimam, foliis subinde dilabentibus nuda hiemat: ac, nisi loci situ aut artis ope protegatur, facile gelu aduritur, atque etiam interit. Quod si clementior bruma prætepeat, vixdum veteribus amissis, novarum in frondium præproperum gemmat ornatum. Tertio à satione anno florere cæpit. Quamquam, difficili jam ingenio mitigato, bima præfloret. Ea *floris* initia progressusque sunt. Septembri mense per autumni æquinoctium è pusillis cum foliis, tum floreis

floreis alabaſtris confuſæ paniculæ exiſtunt: mox, incremento ſingula diſcriminante, calyces compluſculi, ſeni plerumque vel octoni, modicis ſuffulti petiolis intelliguntur, quorum calycum plerique ſummis è ramis, pauciores proximis è gemmis cum præviis frondibus una eminent. Forma illis nondum oſcitantibus globoſa, quinis compactilis & quaſi criſtata eminulis commiſſuris, quæ medios circum alabaſtros inchoatæ acuta coitione faſtigiantur in ſummo. Color iiſdem alabaſtris ab ea parte, qua pediculis inſident, ad imas uſque commiſſuras viridis, inde ad ſummas ex viridi rubens. Pediculi, qua præſertim parte ſupini ſolem aſpiciunt, ſubrubicundi; quia calycibus adnectuntur, craſſiores, tandem panduntur foliaceas in ſtellas, octonis deniſve virentibus, iiſque planis radiis roſarum calyces excepturas. Nam peregrinæ formoſitatis flori ſtellæ ipſæ famulare geſtiunt in obſequium ſubjacere. Ubi ferme ad nucis juglandis magnitudinem iſti extumuere papillati corymbi in lacteum florem extimis foliis, intimorumque nonnullorum oris ſubrubentibus, avare dehiſcunt. Mox totam ſeſe pandit ad Batavæ roſæ amplitudinem, repando calyci, ſæpius quinque partito, & in pateræ formam nonnihil ſinuoſo inſidens varia, ſerie foliorum ramuloſis rugis criſpantium ſpecioſa, tripliciſque coloris viciſſitudine ſpecioſor Sinenſis roſa, florum Vertumnus, hortenſe miraculum. Roſa hæc primo lactea decenter naſcitur: decet enim floris infantiam lac. Albo deinde rubroque temperatis coloribus, in oris humani formoſam temperiem transformatur, ut hominibus chariſſima ſit, quibus concolor eſt. Tandem candido vultu paulo ante nata, purpureo moritur, ut pavide morientibus exprobraret iracundo rubore pallorem. Noſtrate tamen ſub cælo, ut pote minus, quam Indicum ſit, propitio eadem roſa dilutiore purpura coloratur. In patrio Indiæ ſolo una die, quam unicam vivit, hæc veluti florum dies matutino cum meridiano ardore flammeola eſt, cum luce noctеſcente purpurat: ut, quando unum ægre no-

vum colorem in pluribus flosculis longo tempore ars æmula elaborat, admirandas triplicis coloris in uno flore vices properare unius esse dieculæ sibi minime laboriosum ludum victrix natura significet. At vero nostratibus in hortis hospes biduo triduove vivax diuturniorem florei miraculi copiam facit, ut cumulatiorem hospitii gratiam lento sui spectaculo rependat. Quamquam utrobique monet è candido mox purpureus flos, ab ingenuo candore facilem esse transitum ad purpuram. Floris autem jam purpurea folia, ut poma solent, ad maturitatis indicium (decet enim maxime purpuram maturitas) humore tenuissimo evanescente, nonnihil connivent & corrugantur; donec tristius infuscata, penitusque contracta deflorescant. Amœnissimæ spectaculum voluptatis est, alieno tempore sic vernare arbusculam, ut coloribus multis quadruplicem anni faciem simul expingat, dum flos alius niveus nivosam hiemem, alius flammeus igneam æstatem, purpureus alius maturum autumnum, alii medio qua vitæ qua colorum transitu varii varie coloratum ver, universi denique singulique versi colores tempestatum omnium vicissitudinum intra tempus brevissimum colorant. Hactenus Ferrarius, è quo dum descriptio nostris tabulis non fuerit addita, cetera peti possunt debentque. Continuo frondens ac florifera in hortis solummodo colitur, delectaturque frequente irrigatione & putatione.

TAB. XXXVIII, XXXIX, XL, XLI, XLII.

Rosa Sinensis, aliis Chinensis Malvæ, seu Althææ arboreæ species neutiquam ad Rosas pertinet, siquidem omnes notæ characteristicæ indicant genus esse malvæ seu Althææ quamobrem doctissimo Morisoni (Histor. Oxoniens. p.530) rectissime vocatur *Althæa Rosea Sinensis*. Ad Tab. XXII partis secundæ hujusce Horti Malabarici notavi *Schem-pariti* esse speciem *Rosæ Sinensis Ferrarii* non vero eandem, quod nonnulli putavere. A° CIƆIƆCLXXXIV. in horto Amstelædamensi Medico quasdam Althæas Roseas Sinenses, ad sex septemve pedes adultas conspexi; quarum semen sub nomine Rosæ Brasiliensis mihi ex Brasilia, ubi frequentissimæ sunt, fuit missum.

A I N-

Ain-Pariti Lat.

Mal.

Desúra.

दोरडण Bra.

Arab.

AIN-PARITI.

TAB. XLIII.

MAlabarenſibus *Ain-Pariti*, Brachmanibus *Deſura* & *Kapraſila*, Luſitanis *Futa do Sapato Macho*, Belgis *Enkelde Schoenroos* nominatus frutex plane *Bem-pariti* ſimilis eſt, & non niſi arte aut cultura in arborem adoleſcit. *Flos* tamen ſimplex coccinei intenſe rutilantis coloris, in eo differt, quod quinis conſtat petalis latioribus, rotundis, & criſpis, circa unguiculos rubenti macula conſperſis. In quinque puſilla, villoſa filamenta, quæ capitulis è fuſco gaudent purpureis, diſpertitur ſubpurpureus ſtylus, qui in ſummitate multis ſtaminulis, ſemilunatis apicibus exornatis, circumtegitur; infra vero ſi flos plenus fuerit, petalis interioribus. Ob florum gratiam per totam Indiam in hortis colitur. Eſtque longæva, & ubi octo vel decem annorum complevit ætatem, flos è ſimplici evadit plenus, quo ethnici utuntur in cæremoniis. Contrita folia atque ex aqua exhibita iis qui ex variolis febricitant, eorum copioſam inhibent eruptionem, præcordiorum temperant æſtum, cum butyro nimium menſtrorum fluxum; ex oleo cum foliis *Curu mulli* coacta, unguentum præſtant vulneribus aptum. Ex florum gemmis decoctum mulieres reddit ſteriles. Ipſæ autem oculis illitæ ophthalmiam tollunt. At flores aperti recenteſque ex butyro triti, aphthis mederi incolis dicuntur.

TAB. XLIII.

Ain pariti ſpecies eſt *Bempariti* vel *Schem-pariti* parte ſecunda Tab. XVII. deſcriptæ, ſolummodo differens quod hujus flores ſimplices, alterius duplices ſint, ambæque referri debent ad *pariti* primo volumine deſcriptas, quo B. L. remittimus, ſubjicientes tantummodo hanc *Ain pariti* eſſe *Roſam Batavico-Indicam inodoram*, *ſeu malvam fruteſcentem* Bontii, quem vide, Hiſtor. Natur & Med. Ind. Orient. Lib. VI. C. XLVI.

Narinám poülli Lat.

Mal.

Ambettì

आबटी Bra.

Arab

NARINAM-POULLI.

TAB. XLIV.

NArinam-Poulli Malabaræis, *Ambetti* Bragmis, *Fula Gasinhota* Lusitanis, *Krabbendoorn* Batavis nuncupatus frutex, rubi more luxuriat, cauliculis rubescentibus, spinis ejusdem coloris licet interalbicent, perquam acutis, ut *Intsja* Tab. IV. descripta, obsitis. *Folia* crassa, oblonga, in tres cuspidatas lacinias, quarum media protenditur, divisa, villosa, aspera, in oris serrata sunt: horum ternæ senticosæ, è viridi rubentes costulæ in parte supina, ubi quoque protuberant, spinis carentes, in pronâ magis eminent. Novella hæc teneraque folia non inciduntur, ast in cuspidem exeunt, quæ quo vetustiora eo profundius insecantur. *Flores* ex albido flavescentes, petiolis qui juxta foliaceorum surculorum exortum prodeunt, adhærent triuncialibus: quinis constantes petalis, leviter crispatis, venis prominentibus striatis, maculis autem grandiusculis è rubicundo obscuris, quæ circa oras exterius transparent, interstinctis. Exsurgens spissus, rubicundusque stylus in ambitu staminulis rubris, quæ majuscula è croceo rubra habent capitula, circumdatur, & in summitate quinquies dividitur. Florem involvens perianthium quinque laciniarum, pilis candidis, oblongis, rigidis asperum est; hocque decem elongi, angusti, pilosi, cubitali modo inflexi unguiculi coarctant. Odor ipsis nullus. Floribus deciduis *capsulæ* succrescunt *seminales* conicæ, pilis candidis villosæ, perianthii foliolis obtectæ, quæ siccescentes in quinque conceptacula sejunguntur; quorum in singulo semina intersepimento mediastino inhærent. Fo-

liis ac floribus numquam denudatur. Per universum Malabar regnum in locis arenosis plurimus est. Folium hujus fruticis oculorum pterygio impositum, submovet. At ex foliis hisce, adjectis pipere, zinzibere, lacte, nucisque Indicæ succo, expressus liquor, resistit fluxionibus. Plantæ pedis æstus balneo ex radice parato facile discutitur.

Tab. XLIV.

Narinam pulli annumeratur generibus Alceæ unde & optime *Alcea Indica spinosa magno flore ex albido flavescente*, appellari potest.

BELOE-

Beloeren Lat.
Mal.
Tapu-Kodo
Bra.
Arab.

BELOERE.

TAB. XLV.

FRutex *Beloere* Malabaræis, *Tapucodo* Brachmanibus, *Fruta Gargantilha* Lusitanis, *Lobhalsen* Batavis nuncupatus, altitudinis duorum triumve pedum est, ramorum è spadiceo fuscorum, lenioribus pilis hirsutorum. *Radix* ejus fibrosa. *Folia* verbasci mollitiem reddentia, tenuia equidem, è lato acuminata, quibus incisuræ sunt crebriores, longis pilosisque adhærentia pedunculis, ternas habent costas, frequentius subdivisas, in superiore dunxtat eminentes parte. Sapor subacris, odor haud plane ingratus. Lutei *flores*, inflexisque superne petiolis insistentes, qui *Catu-uren* possent videri ni paululum majores essent, quina habent petala è longo latiora, venis rectis striata: exsurgenti è medio stylo, multa sunt staminula tenuia, flava, ex umbilico autem germinis fructus virides erumpentes. Hisce succedunt capita seminalia, quinque virentibus circumsepta foliis, vertice plana, in frequentes, quæ, duo triave plana singulæ continent semina, capsulas seminales, primum rubentes dein nigricantes, lintei collaris (Belgis *een Lob*) more complicata seu carinata, pilisque obsita. Arenarum amans est; semper frondens & florifera. In *Ange Caimal*, uti & in hortis reperitur. Foliorum pulvis intestinis alienus est, hypercatharsin enim excitat facillime. Radix quæ olei inservit alias coctioni, si earundem facultatum ei addas herbas, lepræ prodest; contritum & calide assumptum semen citat alvum.

TAB. XLV.

Duobus proximis hisce annis cIↃIↃCLXXXIV. & cIↃIↃCLXXXV. ex semine in horto urbis Amstelædami Botanico, hancce plantam cultura produximus, sed postquam maturum reddidisset semen, evanuit, minime fruticescens. Species habetur *Abutilon*; similisque describitur à Joachimo Camerario in Horto Medico, & Joanne Bauhino Tom. II. P. II. Pag. 952. sub nomine *Abutilon Indicum*. At flores, leviter tamen differunt.

Katú-Beloeren
Dacúlo-Bonda-Calo

KATU-BELOEREN.

TAB. XLVI.

QUi *Katu-Beloeren* Malabarenſibus, *Daculo bonda calo* Brachmis, *Fruta bareto* Luſitanis, *Jeſuite Mutſen* Belgis nuncupatur frutex, mox deſcriptæ *Beloere* ſtipite, ramis, radice, proxima eſt. *Folia* denſa, mollia, in quinque diviſa cuſpides, per ambitum ſerrata, petiolis longioribus & piloſis inhærent. Coſta quæ tria præcipue habet brachia vix nova ſpargit. Viror in ſupina parte obſcurus, in prona clarior eſt. Odor iis ac ſapor nullus. *Flores* protentis pediculis innitentes, quinis conſtant petalis, è longo rotundis, quæ è viridi diluto nonnihil flavent, uno in latere leniter ſinuatis, venis in parte inferiori eminentibus, ſecundum longitudinem ſtriatis, & rugis minoribus criſpatis: horum ex umbilico aſſurgens ſtylus craſſior & longior, coloris purpurei, ſtaminulis circumdatur rubris, quæ gemmas habent ruffas, & in vertice bifariam dividitur in filamenta colore purpuram, lenitudine ſericum referentia. Calix vero quinque foliorum juxta pedunculum ſeptem, octo, ſæpiſſime novem foliolis anguſtis ſuccingitur. Floribus deciduis è perianthii medio enaſcuntur *capſulæ ſeminales* numero quinæ, planæ, piloſæ, nigricantes, in vertice eminentes; hæ propriis loculamentis ſemina trilatera quorum duo plana, tertium convexum, coloris è rubro nigricantis includunt. Arenoſo lætatur ſolo. Neque flores, neque frondes umquam ei deficiunt. In *Angecaimal* frequens eſt. Radix olei butyrique inſervit confectioni: item ex ea conficiuntur globuli fonticulis non inutiliter immittendi: è foliis chirurgi, ut ipſorum utar voce, lavamentum parant ulceribus ac eryſipelati convenientiſſimum.

TAB. XLV.

Katu-Beloeren Alceæ accenſetur generibus, ſed indeſcripta quandoquidem hactenus planta ſit, nihil de ea dicere potuimus.

Tsjovánna-Amel-Podì Lat.

ചുവന്നഅമെല്പൊടി Mal.

تشوانضا امهل بوري Arab.

SJOUANNA-AMELPODI.

TAB. XLVII.

ARbuſcula hæc Malabaræis *Sjouanna-Amelpodi*, Brachmis *Matavi-aloos*, Luſitanis *Talona*, Belgis *Nog liever* dicta, hominis aſſumit altitudinem; ſtipes ac rami cinerei ſunt coloris. *Radix* fibroſa, cortice ruffo guſtu amaricante veſtita eſt. *Folia* quæ curtis, interiuſque planis annectuntur pediculis, oblonga, aculeata, denſa, ſolida, lenia, glabra, ſuperne viroris nitentis obſcuri, inferne clarioris, coſtam habent in ſupina parte paululum, in prona maxime eminentem, quæ laterales parallelas incurvataſque emittit minores. *Flores* perfecti, compoſiti & uniformes, ſurculorum albicantium cacumini brevibus petiolis inſiſtunt, conſtantes quinis petalis è longo rotundis, tenuibus, clementer cuſpidatis, ſtellam ſitu æmulantibus, colore candidiſſimo: horum in collo pollicari, purpureo, in nodulum circa medium extuberante, quinque ſtamina flavis capitulis prædita, conſpiciuntur; quæ comitatur ſtilus candiculus, viridi gemma exornatus. Florum vero gemmæ uti & calix in purpureum vergunt colorem. Odor iis deeſt. Floribus ſuccedunt gemmæ ut plurimum & quaſi in unam coalitæ *Baccæ*, rarius ſingulæ, calice arctiſſimè exceptæ, rotundæ, paululum oppido protentæ, primum virides & glabræ, ſed ubi maturuere cortice ſunt glabro ac nigredine nitenti, carne in cœruleum inclinata, oſſicula duo plana & elonga, ſi coaluere, alias ſingulæ ſingula continentes. In ramulis umbellæ inferioribus fructus prodeunt dum ſuperiores gemmis adhuc aut floribus exornantur. Eſtque ipſa umbella ob varietatem quodad flores, gemmas, & fructus, viſui gratiſſima. Mon-

tanis delectatur locis, provenitque in *Candenate* & *Mangetti*. Arbor ipsa omnibus horis baccifera est: aliæ enim maturescunt, aliæ turgescunt, aliæ florent. Hujus radix solummodo ad serpentium scorpionumque morsus valet.

Tab. XLVII.

Proximo ab hoc volumine pag. 65, 66, & 101. plures plantæ sub nomine *Amelpodi* descriptæ sunt, parum cum hac convenientes. Hæc vero *Sjouanna Amelpodi* videtur *Jasmino inodoro Baccifero* potius annumeranda.

BELUT-

Bellutta-Amel-Podi *Lat.*

വെളുത്തമല്പൊടി *Mal.*

Sa-Ameli *Bra.*

بِعْلُطَّا عَمِلْ بُوْدِي *Arab.*

BELUTTA-AMELPODI.

TAB. XLVIII.

QUi *Belutta-Amelpodi* Malabaræis, *Sa-ameli* Brachmanibus, *Marani* Lusitanis, *Groot liever* Belgis audit frutex, ramis est subviridibus. *Folia* contrariis inter se pediculis, surculis innitentia gemina, è longo angusta, acuminata, ad pedunculum quoque stricta, mollia, spissa, glabra, in superiore parte subviridia, & inferiore dilutiora sunt. Costa quam in recta etiam prominentem habent in plures dispertitur. Saporis expertia intus parum lactea sunt. *Flores* in surculorum summitate provenientes quina habent petala oblonga, candidissima, ab uno latere sinuata, ad unguiculos croceo colore leviter tincta. Odor ipsis nullus. Montanis gaudet locis; reperiturque in *Teckencour* aliisque locis pluribus. Floribus exhilaratur mense Julio & Augusto, frondibus semper, fructibus vero numquam. Ex aqua, si usum roges medicum, contrita & assumpta radix serpentium occurrit morsibus, si superimponas arthritidi.

TAB. XLIII.

Bellutta Amelpodi genus *Jasmini Sylvestris inodori* est.

Tsjéru-Mullà Lat.

ചെറുമുല്ല Mal.

جڃرو مولاء Arab.

TSJENI-MULLA.

TAB. XLIX.

T *Sjeni-mulla* Malabarenſibus, *Mamogari* Brachmis & Luſitanis & Belgis, quibus aliquando & *Mogari*, dictus frutex, ramuſculos decuſſato ordine habet geminos, è ſpadiceo vireſcentes. *Folia* oblonga, acuminata, craſſa, mollia licet, glabra, ſuperne intenſe virentia, inferne dilutiora, utrimque nitentia, gemella pedunculis curtis inhærent, media eorum coſtâ viridi, ſupina in parte eminente. Sapor odorve nullus. Suaviſſimi odoris flores pentapetali, albi, quinis antheris grandiuſculis erectis exornati conſpiciuntur. Creſcit in locis montanis ad *Calare* & *Perate vidi.* Uſus hactenus ignoratur.

TAB. XLIX.

Hæc *Jaſmini Arabici* habetur genus.

Nálla-Mullà Lat.

നല്ലമുല്ല Mal.

Mogorì

मागरि Bra.

[illegible] Arab.

NALLA-MULLA.

TAB. L.

FRutex hic qui *Nalla-Mulla* Malabarenſibus, *Mogari* Brachmanis, *Fula Mogari* Luſitanis, Belgis dicitur *Moggari*, humi ſerpit, convolvuli ad inſtar quævis objecta ſurculis rotundis, viridibus, lignoſis, geniculatis, minutiſſimis & raris pilis obſitis, obvolvens. *Radix* albicat. *Folia* latiora in cuſpidem exeuntia, contextu ſolida, rigida, glabra, virore utrimque nitentia, numero bina, brevibus & craſſis inhærent pedunculis. Intermedia coſta venas è viridi flaveſcentes quaquaverſum ſpergit frequentiſſimas. Odor ipſis nullus, ſapor amarus eſt. Ex novies inciſo calyce anguſtiſſimo, ſurculorum ſummitatibus innituntur ad tres numero aut plures, *flores* albiſſimi, ſeptem, octove, ſæpius & novem conſtantes petalis, parte anteriori ſtrictioribus & inflexis. Stamina duo flavo apice dotata, una cum ſtylo parvo virenti eminent. Ipſi autem flores altero ab apertione die inareſcentes ruſeſcunt. Veſpertino tempore ob gratiſſimum odorem in foro empti à mulieribus in corollas & varia ornamenti genera colligantur; quinimo ethnici in ſacrificiis eos adhibere ſunt conſueti. Maxima anni parte florifera, per univerſam Indiam in hortis propter flores colitur. Fructus, vel raro, vel adultiore ætate demum ferre ſolet. Folia roſarum more diſtillant aquam, vel oleo infunduntur, quippe cum ſint Jaſmini ſpecies, gratiſſimum fundunt odorem. Hæc ſi vel ſola vel cum radice oleo incocta exhibentur, apepſiam emendare dicuntur.

TAB. L.

Nalla-mulla eſt *Sambac Leſmin Arabicum* Proſp. Alpini de *Plant. Ægypt. Cap.* XIX. & *Syringa Arabica foliis mali aurantii.* Deſcribitur à *Niuwenhovio* in itinerario, ſub nomine *Fula de Mogori*, vel *Muguri*, à Javanis *Kombans Maleti*, à Chinenſibus *Badihoa* vocata. Propagatur hæc apud noſtrates ſed difficillime, ſi Jaſmino inſeratur vulgari.

Kudda-Mullà Lat.
കുടമുല്ല Mal.
Doti-Mogeri
दोडिमोगरी Bra.
Arab.

KUDDA-MULLA.

TAB. LI.

QUi *Kudda-Mulla* Malabaræis, *Mecaſtri*, *Doti Mogari* Bragmanibus, *Roſa Mogori* Luſitanis, *Mogori Roſen* Belgis dictus eſt, convolvuli more unde & convolvulus domeſticus dicitur, *ramis* ſuis in longitudinem mirabilem protenſis, rotundis, ligno medullaque virente, & pilis brevibus obſitis, vicina corpora amplectitur. *Folia* plana, glabra, craſſiora, virore utraque parte nitentia ſubobſcuro, in obtuſum deſinentia, coſtis è viridi prædita eminentibus, pedunculis craſſis, curtis, interius planis, ramis adhærent. *Flores* polypetali, candidi, floſculis hic illic interſparſis viridibus, ob gratiſſimum qualem & flores *Mulla* vulgo *Mogari* fundunt, avidiſſime expetuntur. Uſus & cultura ac *Nalla Mulla* eadem eſt. Rabidi canis morſus contrita & oleo frixa externe applicata folia ſanant. Veneno ſerpentino radix cum calamo aromatico ex orizæ aqua decocta occurrit.

TAB. LI.

Planta hæc a proxime præcedenti nihil differt, niſi quod duplices ſive plenos ferat flores.

Jasminum grandiflorum
Pars 6. Tab 52.

Pitsjegam-Mullà Lat.
പിച്ചകമുല്ല Mal.
Sái
जाइ Bra.
پیچیا قام مولا Arab.

PITSJEGAM - MULLA.

TAB. LII.

P*Itsjegam-Mulla*, Malabarensibus, *Sai* Brachmis, Lusitanis Batavisque *Jasmin*, itidem convolvulus, *ramis* est paullo firmioribus & vitis modo luxuriantibus. *Folia* è contrario sibi positis surculis in singulare folium latiusculum exeuntibus, innitentia, habet ter gemina, ceteris minora, parum elongata, in cuspidem angustam deducta. Eorum superficies glabra & plana est, adversa vero facies, costa eminente & in plurimas subtiles diducta venulas, dotatur. Sapor amarus, color è viridi nitentior. *Flores* septem octove è calyce quinquies inciso, in cacumine surculorum prorumpunt quinis constantes petalis ex angusto patulis, nonnunquam ad oras purpurascentibus. Gemmæ oblongæ è purpureo albicanteque colore rubent. Inter Stamina bina, pusilla, albidula, flavescentibus ornata capitulis, stylus candidus oblongo apice albo erigitur. Odore fragrantissimo omnibus præstat speciebus. Arenarum amans in sylvis ad *Ambala catti* non modo sed in hortis frequens est, semper folia habet uti & flores. Cortex cum foliis ex oleo butyroque coctus donec in his unguenti crassitudo fiat, ulceribus & abscessibus phagedænicis medetur.

TAB. LII.

Pitsjegam-mulla est *Jasminum humilius flore magno* Bauhi. Pin, L x . Sect. II; vulgo *Jasminum Catalonicum* dictum : plurimum est in Hispania & Italia, aliisque regionibus, è quibus ad nos transvehitur atque ex iis oleum jasmini conficitur.

Katú-Pitsjegam-Múlla Lat.

കാട്ടുപിച്ചകം Mal.

Rána-Sái

रानजाइ Bra.

قَحاطُوْ بِيچياقامْ Arab.

CATU PITSJEGAM-MULLA.

TAB. LIII.

CAtu Pitsjegam-Mulla Malabarensibus, *Nara Sai* Brachimis, *Iasmin damato* Lusitanis, *Wilde Iasmin* Belgis nuncupatus frutex, *Mullæ* species & similis *Nallæ-Mullæ* est, surculis solummodo languido virore in fuscum vergentibus. *Folia* dissimili magnitudine ac figura modo oblongiora, sine cuspide tamen, modo latiora contrariis inter se semper pediculis opposita sunt, ante alia virore obscuro nitentia, sapore amara. *Flores*, septem, decem, imo nonnumquam undecim petalis è longe aculeatis, præ ceteris quoque angustioribus, in orbem expansis, è calyce virenti, senis incisuris distincto, candidissimi, quamvis in oris clementer ruffescentes, paulo latiores quam *Tsjeregam-mulla*, prodeunt. Præter stamina duo colore ad virorem inclinato, oblongis, croceis, planis, apicibus prædita, stylus intermedius albicans, elongato, viridi & crassiusculo ornatus capitello è gemmula, quæ huic flori conica & rufescens est, assurgit: odor jucundissimus. Arenoso crescit solo ad *Cranganoor* & *Catoer* aliisque locis pluribus. Sempiterna viret coma. Floret mense Junio Julioque. Usum, si oleum quod excoquitur, excipias habet nullum.

TAB. LIII.

Silvestre genus jasmini Malabarici est hactenus non descriptum; conveniens in quibusdam cum *jasmino vulgari flore albo* Bauh. Pin.

Katu-Tsjiregam-Mullà Lat.

കാട്ടുചിരെഗമുല്ല Mal.

Visà-Mogerì

वीस मोगारी Bra.

قحاطو جيرهغا مولغ Arab.

KATU TSJIREGAM-MULLA.

Tab. LIV.

ARbuſcula *Katu Tsjiregam-mulla* Malabaræis, *Saio* Brachmanibus, *Mogaro da Serra* Luſitanis, *Bergmogari* Belgis quæ audit, caulis eſt ſubvireſcentis & lignoſi. *Folia* ſitum & figuram eandem ac *Tsjiregam-mulla* habent. *Flores* itidem candidiſſimi, inodori equidem, ſeptem, octo, ſtrictis, protentis, aculeatiſque petalis, ex perianthio anguſtiori & in ſummitate complanato, plures numero ſurculorum cacuminibus innituntur, quod in *Tsjiregam mulla* ſecus ſeſe habet. *Fructus* iidem ut *Tsjiregam-mulla* ſed majores. Loca amat aſpera & ſaxoſa montanaque. In *Cranganoor*, *Coilan*, plurima eſt: omnibus horis florifera ſimul & frondoſa. Hujus folia ex oleo cocta oculorum tollunt vitia. Radix vero cum calamo exhibita aromatico optime cujusvis ſerpentis morſibus medetur.

Tab. LIV.

Hocce jaſminum inodorum, eaque propter genus ſylveſtris Jaſmini eſt.

Tsjiregamì-Mullà Lat.

ചിറകമുല്ല Mal.

Castoeri-Mogorì

कासतुच मागरी Bra.

چِرَاگَامُولا Arab.

TSJIREGAM-MULLA.

TAB. LV.

QUi *Tsjiregam-Mulla* apud Malabarenſes, *Caſtoeri-Mogari* Brachmannes, *Bare Mogari* Luſitanos, *Groot Jaſmin* apud Belgas vocatur frutex, eſt hominis adæquans altitudinem, rotundos, duriolos, geniculatos latiſſime diſpargens ſurculos, qui novelli minutiſſimis pilis obteguntur. *Folia* è viridi nitentia, glabra, lænia, coſtâ in ſuperiore foliorum parte uti *Nullæ-mullæ* ſtriata, gemina, ſibique è contrario immediate oppoſita in geniculis proveniunt: ſuntque oblongiora; anterius in anguſtum contracta, in cuſpidem longiorem deducta, in oris criſpata, ad petiolum vero ſtrictiora. Sapor amarus ipſis, odor nullus. *Flores* exalbidi numero ternario aut quinario, è calyce ſex plus minus inciſuris diſtincto, protuberantes, ſex, ſeptem, quin imo octo conſtant ſæpe petalis anguſtis, tenuibus, extrorſum in oris valde criſpatis. Stamina duo breviora ſtyluſque eodem ac in præcedentibus ſeſe habent modo. *Fructus* inſidentes calici, ceraſorum minorum modo glabri, nigricantes, pellicula tenui, carne molli è rubro nigra ac ſubdulci conſtantes, ſemen rotundum ex albo internigrans & piloſum continent: ob jucundiſſimum & ſuaviſſimum odorem florum, è quibus mulieres coronas ſibi conficiunt, in hortis colitur, numquam flores aut folia dimittens. Ceterum folia oleo incocta balſamum fundunt, ſi capiti inungatur, oculorum quævis tollens vitia, & viſum corroborans: horum pulvis cum croco ac pinguedine cuti illitus pruriginem ejus demit; ex radice ad peculiarem uſum exprimitur oleum.

TAB. LV.

Fragrans hoc Jaſminum in hunc uſque diem incognitum genus eſt.

Katu-Mullà *Lat.*

കാട്ടുമുല്ല *Mal.*

Visa-Mogarì

वीस मोगरी *Bra.*

قَاطُوْ مُولاَ *Arab.*

KATU-MULLA.

TAB. LVI.

ARbuſcula *Katu-Mulla* Malabarenſibus, *Viſa Mogari* Brachmis, *Mogari Falſo* Luſitanis, *Baſtaard Mogori* denominata Belgis, hominis vix excedit altitudinem! *Rami* duri vetuſtiores è rubicundo fuſci ſunt. *Radix* capillaris, rubra, in latum ſpatiatur. *Folia* longiora, anterius ſtricta, in cuſpidem exeuntia, denſa, glabra, ſupinâ parte è fuſco nitentia, pronâ candida, venâ recta in parte eminente. Saporis ſylveſtris, odoris nullius. *Flores* albiſſimi quinis, uno è latere rotundis, craſſiuſculis extrorſum reflexis conſtantes petalis, è calice ſatis arcto quinques inciſo emergentes *Tsjiregam-mullæ* proximi ſunt : una cum duobus exilibus capitatiſque ſtaminibus ſubalbidus, è capitulo fructus primordium conſtituente, prodit ſtylus bifidus in ſummitate leviter ruffeſcens. Fructus *Tsjiregam-mullæ* poſſent videri. Locis gaudet arenoſis, & provenit in *Oediampere* & *Ansjecaimal*; ſempiterna fronde, Quintili autem Sextilique menſibus floribus exornatur. Succus foliorum olei inſervit coctioni, & præterea nullum præſtat uſum; facultates ſeu mavis vires, plane ſunt incognitæ.

TAB. LVI.

Vel ipſum nomen indicat eſſe genus jaſmini ſylveſtris Malabarici. Notandumque eſt omnia hæcce jaſminorum genera debere referri ad frutices bacciferos, quod & fructûs icones ſatis ſuperque teſtantur.

Badúkka Lat.

ബദുക്ക Mal.

Rána-Mandáru

पान्तीमेदारु Bra.

وزاصحو فحاء Arab.

BADUKKA.

TAB. LVII.

QUam *Badukka* Malabarenses, *Rana-Mandaru* Brachmanes, *Tabal* Lusitani, Belgæ *Quetblom* nuncupant, arbuscula caudice brachium crasso, in hominis plus minus adolescit altitudinem. *Folia* aculeata, spissa, mollia, è virore satura, eminente ab adverso costa, sapore sylvestri sunt, alternatim brevibus pediculis, ramis inhærentia. *Flores* è calyce rigidiore quadrifariam diviso, albi, bi- internive, aliquando singuli brevibus è viridi fuscis pedunculis in foliaceorum ramusculorum summitatibus insistentes, quatuor constant petalis, quorum bina digitum minorem longa, ab infima parte in latum, ubi divisuræ frequentiores, excrescentia, tenuia admodum, utrimque mollissimâ obducta lanugine, venulis striata, leviterque erecta sunt; bina vero ex angusto latiora è cœruleo alba opponuntur. Stamina vero plurima in cœruleum vergentia, superne albis, inferne cinereis exornata apicibus, comitantur stylo longiore crassiorique, magis cæruleo, in conum desinenti. Arenarum amans in *Chanotti* & *Badoos* vulgarissima, atque ob florum elegantiam culta, domestica est; florens mense Januario, plane equidem, testibus indigenis, sterilis, sed semper frondens Foliorum succus aprinæ admixtus axungiæ linimentum antiarthriticum, decocta vero cum floribus folia, potum alvum purgatione sollicitantem præstant, cujus exceptus vapor oris mundificat ulcera. Ipsi denique fructus cum lacte assumpti venerem extinguunt.

- - - - - - - - - - Mal.
Solda Port.
Siri-Pada Bra.
[illegible] Arab.

SOLDA.

TAB. LVIII.

SOlda Malabaræis, *Siri Pada* Brachmis, *Fula do Mao* Luſitanis, *Dodoren* Belgis nominata arbuſcula ramis eſt ſpadiceis. *Folia* è lato in cuſpidem-exeuntia, ſupinâ in parte ſumme virentia, nitentiaque, in prona è cinereo rufa, è ſpadiceis enaſcuntur pediculis, coſtâ ſubtus ſolummodo eminente, multaſque diviſâ in venas, intertexta. *Florum* quina petala, oblonga, craſſa, carnoſa, intus glabra, albidula, poſtremo in flavum vergentia, exterius villoſa, è ſpadiceo rubella ſunt; ex albo flaveſcens, oblongior craſſiorque ſtylus in medio turgidus, ubi multa eum circumveſtiunt purpurea ſtamina, in ſpadiceum excurrit caput. Solum diligit arenaceum; florum quos menſe profert Martio, medio ſtylo includitur ſemen perexiguum. In *cochin* ut plurimum reperitur, numquam dimittens folia; quæ ap poſita teſticulis eorum diſſipant tumores, pulveriſata medentur enteroceli.

TAB. LVII. LVIII.

Baddukka & *Solda* ambæ genera capparum ſunt, & videntur earum quas Bellonius monet *cappares non ſpinoſas*, & *cappares Arabicas fructu ovi magnitudine, ſemine piperis inſtar*, vocari. Ipſa autem Bellonii verba ex Obſervat. Cap. LX. huc tranſcripſimus. *Per colles oberrantes Cappares invenimus, pumilorum ficuum altitudinem æquantes, ut nobis conſcendendæ fuerint ad earum fructus colligendos gallinacei ovi magnitudine, & ſemen intus continentes piperis inſtar calidum. Cappares juglandibus magnitudine non cedunt.* Capparum autem Arboreſcentium meminit Alpinus de Plant. Ægyp. c. 42. qui ab iſtis *Suneg* vocari addit. In Arabia quoque arboreſcit.

Dom Georse Port.

Sida Poü Mal.

سبدا ڤو Arab.

SIDA-POU.

TAB. LIX.

ARboris quæ apud Malabarenſes *Sida-Pou* & *Puſpajano*, Brachmanes *Dewenda* & *Dixadouſti*, Luſitanos, *Don George* Belgas *Sinken* nominatur, *Rami* ligno albicante, medulla viridi, cortice fuſco obducti ſunt. *Folia* acuminata, ſpiſſa, ſolida, glabra, è viridi umbroſo ſuperne nitentia, inferne ſurda, coſtâ albula, veniſque ſubtiliſſimis ſupina in parte conſpicuis intermixta, craſſis è contrariis inter ſe peduſculis, gemina, ramis inhæreſcunt, *Flores* numero plures è calyce quinquies partito, in petiolis communibus provenientes, textura, & aſpectu gratiſſimi, odore amœniſſimi, quinque latioribus, anteriore in parte innumera in filamenta diviſis, quorum unum luteum quatuor alia candidiſſima tranſverſum quaſi obtegit, conſtant foliolis, ſtaminibus vero denis, candidis, craſſioribus, ſurrectis, croceis capitibus, ſtylo medium occupante viridi, eminentiori, leviterque inflexo. Floribus deciduis tres gemmulæ virides, altæ, quæ introrſum folio ſunt erecto, conſpiciuntur. Prorſus tamen habetur ſterilis, quamvis quidam in ſenectute fructiferam prædicent. Floret menſe Maio, Junio, Julioque. Petroſis, glareoſis delectatur locis, quapropter in montibus *Paracaro, Mangetti*; & *Panpani* viſitur. Rariſſima, ob florum elegantiam odoriſque jucunditatem in ſummo honore eſt. Nullum mechanicum nec medicumhabet uſum.

Tsjude-Maram Lat.
Mal.
Arab.

TSJUDE-MARAM.

TAB. LX.

TSjude-Maram Malabarenſibus, *Parangiato* & *Porvatti-pou* Brachmis, *Folhas du cobra Bibora* Luſitanis, *Maagdenlot* Belgis vocitatus frutex humilor, ramis eſt geniculatis, cortice, candido, teneriori, ligno pauxillo medulla ſucculenta è viridi diluto, in internodium ima parte quodammodo turgeſcentibus. *Folia* ex anguſto in cuſpidem exeuntia, plana, glabra, craſſiola, coſta ſtriata utrimque eminente, è virore cum teneriora ſunt nitentia, dein obfuſca, colore variegata flaveſcente, ubi vetuſtiora, in album vergentia, ordine geminato coſtis craſſis, interius planis & candidis, aliquando rubeſcentibus ramis adhærent; ſaporis ſunt non plane ingrati. *Flores* tetrapetali in exortu in ſanguineum vergunt colorem, unum eorum petalum retro incurvatum, interius cochlearis cavitatem exhibens, ſuperne bifidum eſt, coſta intermedia eminente, ceterorum trium è longo anguſtorum in transverſum jacentium duo quæ ad latus ſita ſunt, magis coarctantur. Inter ſtamina duo apicibus oblongis, rubris, ſtriatis capitata, ſtylus procerior obſervatur. Arenarum amans, oriundus ex *China* & *Manilhas* in Malabaricum invectus regnum eſt. Perennis in hortis colitur; vires ignorantur.

Tsjera-Maram Lat.

ചെരമരം Mal.

چهرمغام Arab.

TSERE-MARAM.

TAB. LXI.

T*Sjere-maram* Malabarensibus, *Quelastro* Brachmanibus, *Folhas da china* Lusitanis, Belgis *Meerling* dicti fruticis ramus corticis rufi diluti flavescentis, parumque albentis est. *Radix* albicans, densa fibrosaque. *Folia* plane, ut in *Tsjude maram* sese habent, excepto quod longe sint angustiora, magisque flavescentia, & ordine confuso prodeuntia. *Floribus* simul ac fructibus destituitur. Allatum è China Malabarenses in hortis colunt. Virium plane est ignotarum.

INDEX.

A.

AIn-Pariti. pag. 73
Alpam. 51

B.

Badukka. 101
Ban-karetti. 35
Beloere. 77
Belluta-Amelpodi 83

H.

Hina-Pareti. 69

I.

Intſia. 7
Isora-Murri. 55

K.

Kada-Kandel. 67
Kaka-Mulla, vel Kaka-Moullou. 33
Kandel. 57
Kal-todda vaddi. 15
Karii-Kandel, ſeu Kanil-Kandel 59
Karin-Njoti. 31
Karin Tagera. 45
Katu-Beloeren. 79
Katou-Conna. 21
Katu-Mulla. 99
Katu Pitsjegam Mulla. 93
Katou-Pul-Colli. 41
Katu- Tsjiregam-Mulla. 95
Kedangu. 49
Kudda-Mulla. 89

M.

Mandsjadi. 25
Moullava. 11
Mouricou. 13
Mouringou. 19

N.

Nagam. 37
Nalla-Mulla. 87
Narinam-Poulli. 75
Niir-Pongelion. 53
Noel-valli, & Pannivalli. 39

P.

Padri. 47
Pee-Kandel. 61
Perin-Courigil. 43
Pitsjegam-Mulla. 91
Plaſo. 29
Pongam, ſeu Minari. 5
Pongelion, ſive Perimaram 27
Pou-Kandel. 65

S.

Sida-pou. 105
Sjouanna-Amelpodi. 81
Solda. 103

T.

Thora-Paërou. 23
Tsjetti-Mandarum. 1
Tsja-pangam. 3
Tsjerou-Kandel. 63
Tsjere-Maram. 109
Tsjerii-Mulla. 85
Tsjiregam-Mulla. 97
Tsjude-Maram. 107

W.

Waga. 9
Wellia Tagera. 17

ERRATA.

Pag. 9. lin. 24. lege niveo. p. 11. l. 18. foliaceorum p. 20. l. 4. more. p. 21. l. 12. expertes. p. 43 l. 8. anguſta. p. 44. l. 2. tumores. pag. 57. 2. & 4. Kandel. p. 73. l. 17 earum. pag. 85 l. 2. & 4. Tsjerii-Mulla. pag. 93. lin. 3. & 4 lege Katu Pitsjegam Mulla. p. 101. l. 8. bini ternive.